

Kontrol med slagtepræmie og ko-præmie,
samt
mærkning og registrering af kvæg, får og geder
2024

Dokumenttype:	Kontrolinstruks for Mærkning, Registrering samt Slagte- og kopræmie
Klassifikation:	Arbejdsbrug
Dataejer:	Ann Kelsen, enhedschef, Jordbrugskontrol
Forfatter:	Jordbrugskontrol
Godkender(e):	Eva Rosenørn, teamleder Jordbrugskontrol Charlotte Thøgersen, Omsætning & Transport, Fødevarestyrelsen Per Kirkbak, Landbrugsstøtte & Geodata
Ikrafttrædelsesdato:	04.01.2024
Dato for næste revision:	December 2024. Der kan udarbejdes retteblade løbende.

Kolofon

Denne instruks gælder for kontrolåret 2024

Denne instruks er 1. version, udgivet december 2023.

Udarbejdet af Jordbrugskontrol, Landbrugsstyrelsen, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Forsidefoto: Lærke Johnsen

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Landbrugsstyrelsen

Nyropsgade 30

1780 København V

Tlf.: 33 95 80 00

Fax: 33 95 80 80

mail@lbst.dk

www.lbst.dk

ISBN: 978-87-7120-987-7

Indhold

1. Generel information	6
1.1 Forord	6
1.2 Formål	7
1.3 Kontaktpersoner og generel information	8
1.4 Tidsregistreringsvejledning	10
1.5 Udpegning til kontrol	11
1.5.1 Oprettelse af sager i VAKS og Workzone	11
1.5.2 Udtræksårsager	12
1.5.3 CHR-adresser hvor LBST ikke udfører mærknings- og registreringskontrol	12
2. Generelt om kontroller	13
2.1 Hvad skal kontrolleres?	13
2.2 Hygiejnehensyn i forbindelse med kontrolbesøg	13
2.3 Skemaer i VAKS	13
2.4 Information til landbruger	14
2.5 Varslet/u-varslet kontrol og indsigelser imod kontrol	14
2.6 Annullering af kontrollen?	14
2.6.1 Slagtepræmie	14
2.6.2 Mærkning og registrering	15
2.6.3 Ko-præmie	15
2.7 Tidsfrist for gennemførelse af kontrollerne	15
2.7.1 Slagtepræmie	15
2.7.2 Mærkning og registrering	15
2.7.3 Ko-præmie	15
2.7.4 Sammenfald med krydsoverensstemmelse	15
2.8 Anden krydsoverensstemmelse (AKO)	16
2.9 Anden konditionalitet (AKON)	16
2.10 Henstillinger	17
2.10.1 KO-henstillinger ift. slagtepræmie og ko-præmie	18
2.11 Uregistreret besætning (5021)	19
2.12 Dyrevelfærds problemer	19
3. KVÆG – forberedelse af kontrollen	20
3.1 VAKS-online – her starter kontrollen	20
3.1.1 Besætningsrapport	20
3.1.2 Retssikkerhedsbrev	20
3.1.3 Kvitteringsbrev	20
3.2 Hændelser og for sene indberetninger	21
3.2.1 Gentagen overtrædelse ("Menneskelig fejl")	22
4. KVÆG – på kontrollen	23
4.1 Mærkning og registreringskontrol – hvad kontrolleres?	23
4.2 Slagtepræmiekontrol – hvad kontrolleres?	23
4.2.1 Kontrol af slagtebilag	24
4.2.2 Kontrol af indgangsbilag	25
4.3 Ko-præmiekontrol – hvad kontrolleres?	25
4.3.1 Kontrol af afgang/slagtebilag	27

4.3.2 Kontrol af indgangsbilag	27
4.4 Tjeklisten og bemærkninger	28
4.5 Elektronisk aflæsning af øremærker	28
4.6 Stikprøve	29
4.6.1 Stikprøvekontrol på en national MK kontrol m/u KO	29
4.6.2 Stikprøvekontrol på ko- eller slagtepræmiekontrol	30
4.7 Udvidelse af kontrollen	31
4.7.1 MK12_XSP	31
4.7.2 MK12_XKoP	31
4.7.3 SP_XMK12/KoP_XMK12	32
4.7.4 MK stikprøvekontrol af øremærker som udvides til en XSP eller XKoP	32
5. KVÆG - Om Øremærkereglene	34
5.1 Hvornår og hvordan skal der øremærkes?	34
5.2 Bestillings- og isætningsfrister på erstatningsøremærker	34
5.3 Øremærkning af dyr med iturevne ører	35
5.4 Bisonokser	35
5.5 Kalve på naturpleje arealer	35
5.6 Godkendte øremærker	35
5.7 Uidentificerbare dyr	35
6. KVÆG - om registrering i CHR	37
6.1 Indberetning til CHR	37
6.2 Besætningslistens indhold	37
6.3 Samdrift eller naboaftale	38
6.3.1 Besætninger, der ikke er omfattet af kravet om registrering af flytninger	38
6.4 Fælles græsgange og registrering af flytninger	38
7. FÅR & GEDER – forberedelse af kontrollen	42
7.1 VAKS-online – her starter kontrollen	42
8. FÅR & GEDER – på kontrollen	43
8.1 Hvad skal kontrolleres?	43
8.2 Registrering i besætningens fortegnelser	43
8.2.1 Elektroniske fortegnelser	43
8.3 Flyttelisten og flytningsdokumenter	44
8.4 Tjeklisten	45
8.5 Stikprøvekontrol	45
9. FÅR & GEDER – Om øremærkereglene	47
9.1 Hvornår og hvordan skal der øremærkes	47
9.2 Bestillings- og isætningsfrister på erstatningsøremærker	47
9.3 Slagtemærke/reservemærke som identifikationsmiddel	47
9.4 Slagtelamsordning	47
9.5 Brug af CKR-nr. som slagtemærke	48
9.6 Godkendte øremærker	48
9.7 Øremærkning af dyr med iturevne ører	48
9.8 Henstilling og AKO på mærkningsfejl	48
10. FÅR & GEDER – om registrering	49
10.1 Registrering - tidsfrister	49

10.3 Afgræsningsarealer og naboaftaler	49
10.4 Henstilling og AKO på registreringsfejl.....	49
11. EFTER KONTROLLEN – kvæg, får og geder	50
11.1 Kvitteringsbrev.....	50
11.2 Høring på stedet.....	50
11.3 Bilag II - Uidentificerbare dyr og mere end 20% fejl og KO karakter >5	51
11.4 Høringssager	51
11.5 Henstillinger	52
11.6 OK-sager	52
11.7 Dokumenter til besætningsejer udsendes via E-Boks	52
11.8 Orienteringssager	52
11.9 Dokumenter der skal være arkiveret på sagen i workzone	52
11.10 Afslutning af KO, AKO eller AKON.....	53
11.11 Kvalitetssikring af kontrolresultaterne	53
12. Retsgrundlag	54
13. Bilagsoversigt.....	56

1. Generel information

1.1 Forord

Denne kontrolinstruks er henvendt til de kontrollører, der udfører fysisk kontrol af reglerne for mærkning og registrering af kvæg, får og geder, samt ko-præmie og slagtepræmie til kvier, tyre og stude. Kontrollen af mærkning og registrering gennemføres på vegne af Fødevarestyrelsen (FVST), og det er ligeledes dem der udtager sager og træffer afgørelser. Kontrollen med slagtepræmie og ko-præmie gennemføres på vegne af LBST. Det er LBST der udtager sager og træffer afgørelser på slagtepræmie og ko-præmie sager.

Instruksen er gældende fra 4. januar – 31. december 2024. Der kan forekomme rettelser/ændringer af instruksen. Disse vil blive offentliggjort i form af en revideret kontrolinstruks på LBST's hjemmeside samtidig med, at kontrollørerne modtager ændringerne.

Instruksen indeholder internt sprogbrug og henvisninger til interne dataprogrammer, som personer udenfor Landbrugsstyrelsen (LBST) ikke har adgang til. Bilag knyttet til instruksen, er tilgængelige i det omfang det er offentlige dokumenter og vejledninger til besætningsejere, men der kan være tilfælde, hvor det er vurderet, at den kontrollerede har mulighed for omgå kontrollen, hvis de pågældende informationer er offentligt tilgængelige. Af denne grund kan bilag være klassificeret som interne arbejdsdokumenter, som dermed kun er tilgængelige for medarbejdere i LBST og FVST.

Med vedtagelsen af den nyeste dyresundhedslov er det blevet muligt også at benytte andre identifikationsmidler end øremærker. Fx kan man erstatte det ene øremærke på kvæg med en elektronisk bolus, der lægges ned i vommen (vombolus) eller en chip (transponder), der placeres under huden. FVST har indtil nu godkendt én chip til kvæg, får, geder og hjorte, men da FVST ikke har modtaget yderligere ansøgninger om godkendelse fra nogen producenter, benyttes ordlyden om "øremærker" i stedet for "identifikationsmidler" forsat.

1.2 Formål

Det overordnede formål med kontrollen af henholdsvis mærkning og registrering samt slagtepræmie og ko-præmie er at sikre henholdsvis sporbarhed indenfor produktion af kvæg, får og geder samt at sikre, at landbruger overholder betingelserne for slagtepræmieudbetaling til kvier, tyre og stude, samt ko-præmie udbetaling. Formålet med instruksen er at sikre en korrekt og ensartet kontrol af ovennævnte ordninger.

Nyt/ændringer i 2024

Breve skal udsendes via e-boks, se afsnit 11.7.

Fejldyr på KoP kontrol medfører altid en høring, uanset om henstillingen følges eller ej. Selvom der først sanktioneres i den samlede præmie, hvis der konstateres mere end 3 fejl, kan der ikke udbetales præmie til de enkelte køer med fejl og der kan ikke opnås en ny holdeperiode, for køer.

Hvis der på kontrol alene konstateres manglende registrering af et eller flere græsningsarealer, som den eneste fejl, sendes der ikke længere besked til FVST.

Punktet om hjemmeslagtninger udgår fra kontrollen med mærkning og registrering af får og geder. Hjemmeslagtning er dog stadig en hændelse, som skal være noteret i fortegnelserne.

1.3 Kontaktpersoner og generel information

Kontrolbetegnelser i instruksen	
SP	Slagtepræmiekontrol (kvier, tyre og stude)
KoP	Ko-præmie kontrol
MK	Mærkning- og registreringskontrol (kvier, tyre og stude, samt KO)
KO	Krydsoverensstemmelse (Øremærker, registrering af dyr, samt besætninger)
KON	Konditionalitet

Kontakter i Team Krydsoverensstemmelse og Konditionalitet (KKO), Jordbrugskontrol, Landbrugsstyrelsen

Lærke Johnsen	Mobil: 22 68 96 11
Rikke Kristensen	Mobil: 22 63 85 54
Kontaktes vedrørende spørgsmål til instruksen, IT-problemer, udvidelse af ekstra kontroller, annullering af kontroller o.l.	

Kontakter i Fødevarerstyrelsen

Charlotte Thøgersen, dyrlæge	Mobil: 72 27 65 24 Mail: CTX@FVST.dk
Kontaktes eksempelvis hvis det ikke er muligt at træffe kontaktpersoner i team KKO og der er behov for hurtig afklaring.	
Fødevarerstyrelsens veterinærenheder Bemærk – det fremgår af kontrolgrundlaget, hvilken enhed sagen evt. oversendes til.	
Veterinærenhed NORD	10@fvst.dk
Veterinærenhed SYD	11@fvst.dk
Veterinærenhed ØST	12@fvst.dk

Kontakter til dyrlæger i Regionale afdelinger, Landbrugsstyrelsen

Maria V. Olsen (Randers)	Mobil: 21 48 92 19
Mette Klemmensen (Herning)	Mobil: 51 54 94 15
Tina Klijnstra (Kolding)	Mobil: 22 60 93 10
Pia I. Einshøj (Ringsted/Odense)	Mobil: 21 39 90 54
Kontaktes vedrørende spørgsmål til dyrevelfærd. Se actioncard bilag 1.	

Information tilgængelig på LBST intranet	
Denne instruks	Det faglige indhold – Kontrolportal –> Kontrol - Nationale ordninger –> Mærkning & Registrering, Slagte- og Ko-præmie
Faginstruks KO Dyr + KON dyr 2024	Det faglige indhold –> Kontrolportal –> Kontrol – KO –> Kontrol - KO Dyr
Den generelle kontrolinstruks + sikkerhedsforskrifter	Det faglige indhold –> Kontrolportal –> Generelt om kontrol

Yderligere information	
CHR	<i>Chr.fvst.dk</i>
Blanket til ansøgning om dispensation for dyr med beskadigede ører:	<i>Fvst.dk - Søg på "dispensation øremærker" - Her fremkommer et link til ansøgning via <i>virk.dk</i>.</i>
Fortegnelser for får og geder, skabelon	<i>Fvst.dk - Søg på "fortegnelser"</i>
Blanket oversigt	<i>Fvst.dk - Selvbetjening – Blanketter – Besætningsejer</i>
Øvrige informationer	<i>Besdyr.dk</i>

1.4 Tidsregistreringsvejledning

Jeg er kontrollør, jeg har været på følgende kontrol, hvor skal jeg registrere det?

MK KONTROL	SP/KOP KONTROL	MK + SP/KOP KONTROL	+ KO
Registrer din tid på 55001 - Mærkningskontrol (kvæg, får og/eller geder)	Registrer din tid på 30305 - kvægpræmie (SP, KoP og merforbrug ved XSP/XKoP)	Ved denne kontrol, skal du dele din kontroltid i to: Tiden brugt på slagte-og/eller ko-præmie-kontrollen: Registreres på: 30305 - Kvægpræmie Tiden brugt på Mrk & Reg. kontrollen registreres på: 55007 - Mærkningskontrol (kombineret med slagtedyrspræmie/ko-præmie)	Ved denne kontrol, skal du dele din kontroltid i to: Tid brugt på KO-kontrollen: Registreres på: 30610 - Krydsoverensstemmelseskontrol Tid brugt på Mrk & Reg. Kontrollen registreres på: 55002 - Mærkningskontrol (kombineret med KO)

OBS!

Ved AKO/AKON overtrædelse, registreres andelen af tiden brugt på AKO/AKON under 30636 Konditionalitet – 1 – AKO (9708)

Hvilket underprodukt skal jeg benytte?

Kontrol (1 - 203) Forberedelse af kontrolsag Kørsel til/fra kontrol Fysisk kontrol Efterfølgende sagsbehandling af kontrolsag Journalisering af kontrolsag	Planlægnings- eller koordineringsopgaver (1 - 108): Tovholderopgaver Faggruppe-/ERFA-møder Afregning af tjenesterejser	Kursus/sidemandsoplæring (4 - 602) Transport til/fra Forberedelse Kursusdeltagelse Supervision Oplæringstid for nye kontrollører – som følger erfarne kontrollører Erfarne kontrollørers merforbrug ifm. oplæring af nye kontrollører
--	--	---

Jeg kan ikke få produktet frem på mTid, hvad gør jeg?

Kontakt den lokale sekretær, de er eksperterne på området.

Jeg er stadig i tvivl om hvor jeg skal tidsregistrere?

Kontakt din lokale mTids-superbruger eller kontakt Jordbrugskontrol i Augustenborg.

Jeg vil gerne vide mere om tidsregistrering, hvor kan jeg finde mere information?

Hele tidsregistreringsvejledningen for alle Jordbrugskontrols opgaver findes på kontrolportalen under Generelt om kontrol.

1.5 Udpegning til kontrol

De udpegede kontroladresser findes i VAKS med opgavekode 5001_24 (mærkning og registrering) og 5002_24 (slagtepræmie og ko-præmie). Adresser kan udtages manuelt til kontrol i løbet af kalenderåret. Rene mærkningskontroller er altid risikoudpegede, rene slagtepræmiekontroller og ko-præmiekontroller er tilfældigt udpegede, og kombinerede (MK+SP/KoP) er tilfældigt udpegede.

Ekstraudpegning af slagtepræmiekontroller og første ko-præmie udpegning foretages i maj/juni, når nye landbrugere kan have tilmeldt sig slagtepræmieordningen og/eller ko-præmieordningen (i Fællesskema). Antallet afhænger af omfanget af nye tilmeldinger.

1.5.1 Oprettelse af sager i VAKS og Workzone

- Adresserne udpeges i Forms/BEKO og overføres så til VAKS. Der bliver automatisk oprettet en sag i Workzone pr. landbruger
- Landbruger bliver ligeledes automatisk tilknyttet som part på sagen i Workzone
- Kontrolresultaterne indtastes i VAKS
- En kontrolsag i Workzone skal altid indeholde kontrollørernes navn og afdeling og alle relevante bilag skal akteres på sagen

1.5.2 Udtræksårsager

I instruksen og VAKS anvendes i Tabel 1 angivne forkortelser for udtræksårsager og talkoder for dyreart.

Tabel 1. Udtræksårsager med forklaring

Udtræksårsag	Forklaring
MK	Landbrugere til kontrol af mærkning- og registrering for kvæg, får og geder, udvælges af Fødevarestyrelsen og har udtræksårsag MK efterfulgt af et tal for dyreart
12	Kontrol af kvæg
13	Kontrol af får
14	Kontrol af geder
XMK	Hvis der er tale om en slagtepræmiekontrol eller ko-præmiekontrol, der udvides/ændres til en fuld mærkningskontrol pga. mærknings-/registreringsfejl, hedder udtræksårsagen XMK_12.
SP	Landbrugere til kontrol af slagtepræmieordningen udpeges af LBST, Analyse & Kontroludtagning, og har udtræksårsag SP. Der udpeges kontroller 2-3 gange om året (vinter, sommer og efterår).
XSP	Hvis en mærkningskontrol udvides med slagtepræmiekontrol, hedder udtræksårsagen XSP
KoP	Landbrugere til kontrol af ko-præmieordningen udpeges af LBST, Analyse & Kontroludtagning, og har udtræksårsag KoP.
XKoP	Hvis en mærkningskontrol udvides med ko-præmiekontrol, hedder udtræksårsagen XKoP.
KO	Landbrugere til kontrol af Krydsoverensstemmelse udpeges af LBST, Data og Analyse, og har udtræksårsag KO. Der udpeges i 2024 ganske få MK_KO kontroller.

1.5.3 CHR-adresser hvor LBST ikke udfører mærknings- og registreringskontrol

Slagterier, destruktionsanstalter, zoologiske anlæg og handelsmænd skal ikke kontrolleres. Hvis en af disse besætningstyper alligevel er udpeget i VAKS, skal Team KKO orienteres.

2. Generelt om kontroller

I dette afsnit kan du læse om nogle generelle forhold, der gør sig gældende for MK12, 13, 14, KoP og SP kontrol. I bilag 3, 'Vejledning til registrering i VAKS', kan du finde en manual til brug for forberedelse af kontrollen og generel vejledning til udfyldelse af kontrolrapporten (KSK) i VAKS.

2.1 Hvad skal kontrolleres?

Alle landbrugere, der er udpeget i VAKS, skal som udgangspunkt kontrolleres. En landbruger kan være udpeget på enten CVR-nr. eller CPR-nr. Alle dyr, som landbruger ejer under det udpegede CVR-/CPR-nr., skal kontrolleres.

Hvis det i forbindelse med forberedelsen af kontrollen viser sig, at en landbruger har fået flere besætninger efter udpegning, skal Team KKO informeres, da disse besætninger også skal kontrolleres og derfor udpeges i VAKS med tilhørende KSK.

I de tilfælde hvor landbruger er udpeget på både CVR-nr. og CPR-nr., er der tale om to juridiske enheder, og der vil være oprettet to sager i VAKS. Hvis kontroludpegningen derimod alene er på CVR-nr. eller CPR-nr., så er det kun de dyr der er registreret dertil, som kontrolleres.

Hvis der på den udpegede bedrift går dyr, som ikke er ejet af den udpegede landbruger, skal de som udgangspunkt *ikke kontrolleres*. Finder kontrolløren åbenlyse fejl på dyrene, så kontakt Team KKO, da besætningen muligvis skal udpeges til kontrol.

2.2 Hygiejneinsyn i forbindelse med kontrolbesøg

Hygiejneforanstaltningerne ved besøg i stalde og på marker, hvor der færdes dyr, er beskrevet i Den generelle kontrolinstruks, som findes på kontrolportalen under Generelt om kontrol. Disse skal efterkommes i forbindelse med alle kontrolbesøg. Dette gælder også sikkerhedsforskrifter ved kontrolarbejde, som findes som undermenu til Generelt om kontrol.

2.3 Skemaer i VAKS

Der bør på alle 5001 sager i VAKS være følgende skemaer:

- Et "ISK" (bruges til at trække oplysninger fra CHR, til kontrolgrundlaget)
- Et "KSK" pr. CHR-nr. landbruger har registreret dyr på

Det er vigtigt at være opmærksom på, at der skal være en KSK-linje for hvert CHR-nummer i 5001.

På 5002 sager oprettes alene ét KSK, som rummer alle CHR numre og der dannes ikke et ISK eller PSK skema.

KSK'et har en udtræksårsag som angiver hvilke kontroller landbruger er udpeget til. Fx vil en landbruger der er udpeget til mærkningskontrol og har både kvæg, får og geder få følgende udtræksårsag: MK12_13_14. Slagtepræmiekontrollen har udtræksårsag SP, og hvis den oprettes på baggrund af en mærkningskontrol (5001), skal udtræksårsagen være XSP.

Kontrol af ko-præmie har udtræksårsag KoP, hvis den er oprettet på baggrund af en mærkning (5001) er udtræksårsagen XKoP. Alle disse fremgår også af Tabel 1. Når man starter kontrollen i VAKS (se bilag 3), er det besætningens aktuelle oplysninger, der hentes fra CHR (sådan som landbruger har registreret sine dyr det øjeblik, at kontrolgrundlaget dannes).

2.4 Information til landbruger

Landbruger skal have udleveret et retssikkerhedsbrev ved kontrollens begyndelse. Retssikkerhedsbrevet findes på kontrolportalen under Generelt om kontrol. Brevet beskriver årsagen til besøget og det retslige grundlag. Landbruger informeres om, hvordan kontrollen vil foregå, samt hvilke bilag, der evt. skal gennemgås.

FVST har udarbejdet to vejledninger til ejere af kvæg, får og geder, om mærkning og registrering af kvæg og mærkning og registrering af får og geder, henholdsvis. Begge kan findes på FVST's hjemmeside og som bilag 7a og 7b til denne instruks.

Ligeledes er der af LBST udarbejdet vejledning til ansøgere af slagtepræmie og ko-præmie, som kan findes på LBST's hjemmeside og som bilag 8a og 8b.

Efter endt kontrol udleveres kvitteringsbrevet. Landbruger skal have mulighed for at kvittere for besøget. Hvis der er fundet fejl under kontrollen noteres disse i kvitteringsbrevet og landbruger vejledes i at rette fejlene og forklares hvordan sagen håndteres efter høringsfristen. Husk at kontrollører ikke må udtale sig om sagens mulige afgørelse.

2.5 Varslet/u-varslet kontrol og indsigelser imod kontrol

Se Den Generelle Kontrolinstruks vedr. disse forhold. Instruksen findes på kontrolportalen under Generelt om kontrol.

I de tilfælde, hvor det konkret besluttes, at kontrollen undtagelsesvist skal varsles, må der kun i særlige tilfælde gå mere end 48 timer inden kontrollen påbegyndes. Fristen skal som udgangspunkt regnes fra det tidspunkt, hvor landbruger kontaktes første gang. Der tages ikke hensyn til weekender eller helligdage ved fristens beregning.

Husk at anføre årsagen til varslingen i VAKS under fanebladet 'Besøgsdata'.

Hvis det ikke er praktisk muligt at samle dyrene inden for 48 timer – fx hvis de afgræsser naturarealer - kan der i særlige tilfælde gives 7 dages frist til at få samlet dyrene. Det er dog en betingelse, at dyrene er set og forsøgt optalt inden. Såfremt det heller ikke kan lade sig gøre at samle dyrene inden 7 dage, skal kontrolløren kontakte Team KKO, der beslutter det videre forløb.

Bemærk, at landbruger som udgangspunkt ikke kan rette op på manglende registreringer eller andre fejl, når vi først har varslet kontrol. Fejl som er forsøgt rettet mellem varsling og kontrolstart, skal stadig noteres som fejl. Dog er fejl omfattet af 'henstillingssystemet' undtaget – da landbruger her har et begrænset tidsrum til at rette konstaterede fejl.

2.6 Annullering af kontrollen?

Der er tilfælde, hvor det giver mening at annullere en kontrol. I tilfælde, hvor der kan være tvivl om, hvorvidt kontrollen skal køres, kontaktes Team KKO.

2.6.1 Slagtepræmie

Som udgangspunkt skal der køres slagtepræmiekontrol på bedrifter med nul dyr på besætningslisten, uanset om CHR-nr. er aktivt, ophørt eller ejerskiftet. Der vil i så fald være tale om en bilagskontrol. Det kan være muligt at foretage en administrativ kontrol, hvor retssikkerhedsbrev fremsendes og relevante bilag eftersendes af støtteansøger. SP kontroller

med nul dyr, som ikke har leveret fem dyr til slagte kan evt. annulleres, men alle forespørgsler skal gå igennem Jordbrugskontrol/supporten. Mod kontrol-årets afslutning (1. november) kan det på baggrund af slagtede dyr og besætningslister ses, om landbruger ikke har mulighed for at komme op på minimum fem støtteberettigede slagtninger. De regionale afdelinger udarbejder en liste med disse kontroladresser, som indsendes af tovholder til Team KKO, som vil annullere de kontrolindlæsninger der med sikkerhed ikke opnår støtte indenfor kontrolåret.

2.6.2 Mærkning og registrering

Der skal altid køres en mærkningskontrol, også selvom der er nul dyr på besætningslisten, hvis besætningen ikke er ophørt i CHR. Selvom der ikke er dyr på besætningslisten, kan der være dyr i besætningen, som landbruger ikke har fået registreret.

Er besætningen derimod ophørt i CHR, skal kontrollen formentligt annulleres og Team KKO kontaktes.

Har producenten haft en eller flere OK sager grænsende op til årets kontrol, er det også muligt, at kontrollen bør annulleres. Kontakt Team KKO.

2.6.3 Ko-præmie

Kontrollen kan annulleres, hvis der ingen potentielt støtteberettigede køer er på bedriften (kontroller før ændringsfristen) eller hvis der var under 20 køer på ændringsfristen (kontroller efter ændringsfristen).

I tilfælde hvor der er indsendt en ansøgning om tilskud (ko-præmie), men bedriften efterfølgende faktisk ophører før kontrollen er gennemført, giver det næppe mening at gennemføre kontrollen. Hvis bedriften overgår til dødsbo eller konkursbo, hvor boet i en periode fortsætter driften, så skal kontrollen gennemføres hos boet. Hvis bedriften overdrages efter ansøgning, men før kontrol, skal kontrollen gennemføres hos erhververen af bedriften.

2.7 Tidsfrist for gennemførelse af kontrollerne

2.7.1 Slagtepræmie

Kontrollen kan påbegyndes efter 1. februar og skal være gennemført inden 31. december samme år. Da alle ansøgere i 2024 er ny-ansøgere, må kontrollen først gennemføres når der er ansøgt. Der vil blive administreret lister til regional kontrol over frigivne kontroladresser, løbende efter 1. februar. Dog skal ca. 50% af kontrollerne være gennemført og afrapporteret senest 1. august (kontrolpopulationen fra januar).

2.7.2 Mærkning og registrering

Kontrollen kan påbegyndes 4. januar og skal være gennemført inden 31. december samme år.

2.7.3 Ko-præmie

Kontrollen kan påbegyndes efter 1. februar og skal være gennemført inden 31. december samme år. Da alle ansøgere i 2024 er ny-ansøgere, må kontrollen først gennemføres når der er ansøgt. Der vil blive administreret lister til regional kontrol over frigivne kontroladresser, løbende efter 1. februar.

2.7.4 Sammenfald med krydsoverensstemmelse

Alle udpegede kontroller med sammenfald omfatter alle KO-krav. Kontrollen kan påbegyndes 1. januar under forudsætning af, at Jordbrugskontrol har givet besked om, at kontrollen kan påbegyndes. Kontrollerne skal være gennemført inden 31. december samme år.

2.8 Anden krydsoverensstemmelse (AKO)

Krydsoverensstemmelse gælder forsat for flerårige LDP-tilsagn ansøgt i de forrige reformperioder. Det drejer sig eksempelvis om økologisk arealtilskud, tilskud til pleje af græs og til målrettet kvælstofregulering, etablering af vådområder og privat skovrejsning. De tilsagn udbetales frem til og med 2025. Det betyder at overtrædelser hos ansøgere af disse flerårige tilsagn forsat er KO-belagt. Ved forberedelse af kontrollen kan man se i feltet "gamle penge", på besøgsdata-fanen i KSK, om der er ansøgt om disse tilsagn og deraf om der skal oprettes AKO'er på eventuelle overtrædelser. AKO'erne overføres til KO-Web for de landbrugere, der modtager gamle tilsagn.

Ved udfyldelse af kontrolrapporten i VAKS, overføres disse overtrædelser automatisk til fanebladet 'andet KO'. Karakteren i Alvor og Varighed beregnes automatisk, men Omfang skal udfyldes manuelt. De KO-belagte krav, finder du i bilag 4 og der henvises i øvrigt til KO instruksen samt VAKS vejledningen (bilag 3), hvor der er tilføjet et afsnit om at oprette AKO'er.

2.9 Anden konditionalitet (AKON)

Hvis I vurderer at der ikke er sporbarhed i forhold til fødevarer sikkerhed, kan det være at der skal laves en overtrædelse på konditionalitet, LF 5.6. Vi regner ikke med at se mange overtrædelser på LF 5.6 fra 5001 og 5002. Men det bør overvejes i tilfælde hvor der findes mange uidentificerbare dyr og der er rimeligt belæg for at der er afgået dyr fra besætningen i perioden hvor der har manglet sporbarhed. En uregistreret besætning vil kunne udgøre en AKON, hvis besætningsejeren ikke kan fremfinde anden dokumentation for dyr der er tilgået og afgået besætningen. Se gerne konditionalitetsinstruksen vedr. LF 5.6. Team KKO kan kontaktes hvis der er tvivl om hvorvidt der tale om en AKON.

AKON skal oprettes i CAP-TAS. Hvis landbruger ikke er støtteansøger på tidspunktet for oprettelse af en evt. AKON (inden fællesskema ansøgningsfristen), udfyldes KON skemaet i CAP-TAS alligevel. Vejledningen findes på kontrolportalen under kontrol – KO/KON, tjeklister og vejledninger. Følgebrev og kontrolrapport fremsendes, og den normale høringsprocedure følges.

De 4 KO-krav om mærkning og registrering af kvæg, får og geder (bilag 4):

- Krav 2.1** Øremærkning af kreaturer med godkendte øremærker
- Krav 2.2** Indberetning af kvæg og deres flytninger, samt førelse af besætningsregister
- Krav 2.4** Øremærkning af får og geder med godkendte øremærker
- Krav 2.5** Førelse af besætningsregister for får og geder

2.10 Henstillinger

Henstillinger er en håndtering af overtrædelser på krydsoverensstemmelse og er også valgt som en gyldig håndtering af fejl, på den nationale kontrol med mærkning og registrering. En henstilling kan gives, såfremt der ved kontrol findes en samlet KO-karakter for alvor, omfang og varighed på max. 5 (Delkrav om for sene indberetninger er undtaget, se afsnit 3.2). Det betyder, at landbruger gives en frist på 24 timer til at rette op på den/de fejl, der har givet henstillingen. Fristen regnes fra det tidspunkt, hvor landbruger bliver oplyst om fejlen. Ved beregning af fristen tages der som udgangspunkt ikke hensyn til weekender eller helligdage.

Kontrolløren skal efter fristens udløb kontrollere, at fejlen er rettet af landbruger. Dette gøres enten ved opslag i Besdyr.dk eller ved at producenten fremsender passende dokumentation. Eksempler på, hvad der anses for passende dokumentation er beskrevet i Tabel 2.

Tabel 2. Eksempel på dokumentation for fulgt henstilling

Fejltype	Dokumentation ved henstilling
Manglende isætning af øremærker (landbruger har øremærkerne på ejendommen)	Billeder af de konkrete dyr med to øremærker, hvor man kan læse numrene
Manglende isætning af øremærker (landbruger har ikke øremærkerne på ejendommen)	Opslag i Besdyr.dk eller f.eks. mail fra landbruger, hvoraf det fremgår at mærkerne er bestilt
Manglende isætning af erstatningsøremærker (landbruger har erstatningsøremærkerne på ejendommen og isætningsfristen er overskredet)	Billeder af de konkrete dyr med to øremærker, hvor man kan læse numrene
Manglende isætning af erstatningsøremærker (landbruger har ikke erstatningsøremærkerne på ejendommen, men fristen for isætning er overskredet). Svært at bevise i praksis.	Opslag i Besdyr.dk eller f.eks. mail fra landbruger, hvoraf det fremgår at mærkerne er bestilt
Manglende registrering af hændelse	Opslag i Besdyr.dk eller f.eks. mail fra landbruger, hvoraf den registrerede hændelse kan ses at være foretaget
Manglende fremvisning af fortegnelser for får/geder	Mail med scannede fortegnelser

Hvis henstillingen følges og den/de konstaterede fejl rettes indenfor fristen, afkrydses der i feltet "Henstilling" ud for pågældende overtrædelse i VAKS i 5050D (bilag 3). Herved nulstilles overtrædelsen i KO-regi, så landbruger ikke risikerer at få en sanktion for gentagen overtrædelse, hvis overtrædelse af samme krav konstateres inden for en periode på 3 år.

Kontrolløren skal notere overtrædelsen og bedømmelsen af overtrædelsen på kontrolrapporten, og hvis landbruger har rettet fejlen inden for 24 timer, beskrives også, hvordan landbruger har afhjulpet fejlen og dokumenteret dette. Denne beskrivelse skal i VAKS i 5001 tilføjes under 'Eventuelle bemærkninger til kvæg/får/geder' (felt A.33/B.29/C.29).

2.10.1 KO-henstillinger ift. slagtepræmie og ko-præmie

Henstillinger om at rette fejl på et potentielt slagte-/ko-præmieberettiget dyr har alene betydning for KO og national mærknings- og registreringskontrol.

Slagtepræmie

Hvis der på potentielle slagtepræmieberettiget dyr findes fejl, med en samlet karakter for alvor, omfang og varighed på ≤ 5 , skal der laves en henstilling. Såfremt landbruger modtager "gamle penge" skal der desuden oprettes en AKO. Landbruger kan dog, uanset om henstillingen følges, få en sanktion på slagtepræmieordningen, da fejl på slagtepræmieberettigede dyr som udgangspunkt ikke kan rettes, medmindre dyret opnår en ny holdeperiode med korrekt mærkning og registrering. Dette kontrolleres administrativt efterfølgende. SP-sager med max. 3 fejldyr på SP skal modtage et ok-brev med bilag, for at orientere om at der er fundet fejl, som kan have betydning i sanktionsberegningen. Sager med mere end 3 fejldyr skal altid i høring på SP uanset om henstillingen følges eller ej.

Ko-præmie

Hvis der findes fejl på en potentielt ansøgt ko (inden ændringsfristen) eller en ansøgt ko (efter ændringsfristen), med en samlet karakter for alvor, omfang og varighed på ≤ 5 , skal der laves en henstilling. Såfremt landbruger modtager "gamle penge" skal der desuden oprettes en AKO. Landbruger kan dog, uanset om henstillingen følges, få en sanktion på ko-præmieordningen, da fejl på ansøgte dyr som udgangspunkt ikke kan rettes, medmindre det er inden ændringsfristen. Dette kontrolleres administrativt efterfølgende. Fejldyr på KoP kontrol medfører altid en høring, uanset om henstillingen følges eller ej. Selvom der først sanktioneres i den samlede præmie, hvis der konstateres mere end 3 fejl, kan der ikke udbetales præmie til de enkelte køer med fejl og der kan ikke opnås en ny holdeperiode, for køer.

Det skal fremgå af kvitteringsbrevet, at selvom landbruger følger henstillingen for at undgå krydsoverensstemmelses-sanktion, så vil fejl i forhold til slagtepræmie- og ko-præmieordningen stadig være gældende.

2.11 Uregistreret besætning (5021)

Hvis der i forbindelse med en kontrol konstateres en besætning med kvæg, får eller geder, som ikke er registreret i CHR, oprettes en 5021 kontrol i VAKS. Du skal udfylde høringsbrevet, som sendes til landbruger og den lokale veterinærenhed i FVST **senest dagen efter**. Skriv "uregistreret besætning" i emnefeltet til FVST.

Der er tale om en uregistreret besætning, når:

der går dyr på ejendommen, og ejeren har ikke registreret en besætning med den pågældende dyretype på ejendommen.

der går dyr på et areal, hvor dyrene har adgang til staldbygninger. Landbruger bestemmer aktivt ved f.eks. at fodre og vande dyrene, om dyrene skal være inde i bygningen i bestemte perioder.

Der er ikke tale om en uregistreret besætning, når:

der går dyr, der midlertidigt afgræsser et areal, og disse har ikke adgang til staldanlæg på ejendommen

der er en bygning, der er flytbar og/eller har en funktion som et læskur. I dette tilfælde kan landbruger blot registrere stedet som et afgræsningsareal.

Ved konstatering af en uregistreret besætning, gøres følgende under kontrollen:

- Fastslå dyreart (kvæg, får, geder)
- Tæl/estimér antal dyr
- Notér landbrugers oplysning om etableringstidspunkt for besætningen
- Notér landbrugers oplysninger om, hvornår dyrene evt. er flyttet til bedriften

Afgræsning med sammenblanding af klovbærende dyr fra anden ejer:

- Hvis fællesgræsningsarealet ikke er registreret i CHR og/eller dyrene ikke er flyttet til adressen i CHR, er der tale om manglende registrering af afgang fra det CHR-nr., som de er registreret i. Det er *ikke* en uregistreret besætning, hvis dyrene ikke har adgang til staldbygning.

Vær opmærksom på at der kan være tale om en AKON på LF 5.6 hvis besætningsejeren ikke kan fremfinde anden dokumentation for dyr der er tilgået og afgang fra besætningen og der dermed mangler sporbarhed i forhold til fødevarer sikkerheden. Se mere i afsnit 2.9.

2.12 Dyrevelfærds problemer

Hvis der under kontrollen opleves problemer i relation til dyrevelfærd, følges retningslinjerne beskrevet i bilag 1. Dyrlægenes telefonnumre findes i afsnit 1.3.

3. KVÆG – forberedelse af kontrollen

Dokumenter til brug for forberedelse/kontrolbesøg:

- Besætningsrapport
- Rapporten "marker, dyr og gødning"
- Retssikkerhedsbrev inklusiv folderen "information om kontrolbesøg"
- Kvitteringsbrev

3.1 VAKS-online – her starter kontrollen

I VAKS dannes besætningsrapporten, på hhv. 5001 eller 5002, der indeholder oplysninger om:

- CVR-/CPR-nr., navn og adresse
- Oplysninger om alle besætninger med kvæg, får og geder landbrugeren ejer
- Antal dyr på hvert besætningsnummer pr. dyreart
- Veterinære oplysninger
- Evt. oplysning om afgræsningsaftale/markbloknummer
- Evt. samdrifts- eller nabo-aftaler
- CHR-besætningsliste (indeholder CKR-numre, indgang og evt. afgang på dyr som har været registreret i besætningen, de seneste 12 måneder)
- Tjekliste kvæg – viser, fordelt på køn, de kreaturer, der d.d. er registreret i besætningen
- Stikprøvekontrol af SP/KoP indgangsbilag – liste med de potentielle slagtedyr/ansøgte køer landbrugeren har indkøbt de seneste 12 måneder
- Stikprøvekontrol SP/KoP afgangsbilag – liste med de potentielle slagtedyr landbrugeren har slagtet i kontrolåret/ansøgte køer, som har forladt besætningen siden ansøgningsfristen
- Oplysninger om bestilte erstatningsøremærker de seneste 3 måneder.
- For sene indberetninger
- Tjekliste får og geder – irrelevant på rene kvægkontroller

3.1.1 Besætningsrapport

Besætningsrapporten kan med fordel arkiveres direkte i Workzone. Besætningsrapporten må maksimalt være 10 dage gammelt på kontrol dagen. Dog anbefales det at danne besætningsrapporten tidligst dagen inden kontrollen.

3.1.2 Retssikkerhedsbrev

Landbruger skal altid have udleveret et korrekt udfyldt retssikkerhedsbrev.

Retssikkerhedsbrevet kan findes på intranettet under: Det faglige indhold -> Fagportaler -> Kontrolportal -> Generelt om kontrol. Husk at tage et billede af brevet og arkivere det på sagen i Workzone.

På en national mærkning og registreringskontrol sættes der kryds i "Regler om foder- og fødevarer sikkerhed" og ved en slagtepræmie eller ko-præmiekontrol sættes kryds i "Regler om landbrugsstøtte, markedsordninger og landdistriktsstøtte (CAP-loven)". Udvides kontrollen undervejs tilføjes et kryds i retssikkerhedsbrevet.

3.1.3 Kvitteringsbrev

Udover ovenstående kontrolgrundlag, skal der medtages et kvitteringsbrev, der udfyldes og udleveres til landbrugeren, ved kontrollens afslutning. Husk at tage et billede af brevet og arkivere det på sagen i Workzone.

3.2 Hændelser og for sene indberetninger

En for sen indberetning er en hændelse, der **er indberettet til CHR** mere end 7 kalenderdage efter hændelsen.

Antallet af hændelser i indeværende år vil fremgå af besætningsrapporten. Er der mere end 30 % for sene indberetninger afsluttes sagen som en FJL-sag. For sene indberetninger er omfattet af KO-krav 2.2.d1B (se bilag 4), hvilket er relevant for ansøgere af "gamle penge".

Alle hændelser fra og med 1. januar i kontrol-året tæller med i beregningen af for sene indberetninger. Ved flytninger mellem besætninger med samme ejer, og hvor besætningerne ikke er i samdrift, tæller den for sene indberetning kun på den besætning, hvor dyrene fysisk befinder sig.

Har landbrugeren indberettet hændelser, efter at kontrollen er forberedt, kan man under kontrolbesøget bede landbrugeren om at udskrive en hændelsesliste fra DMS Dyreregistrering eller Webdyr, som er de to systemer, hvor landbruger kan foretage sine indberetninger. Oplysningerne kan også tjekkes i Besdyr.dk umiddelbart efter kontrolbesøget.

Såfremt landbruger indberetter manuelt via staldregistreringsblok, skal du straks efter kontrolbesøget selv tjekke oplysningerne på Besdyr.dk og/eller kontakte CHR-afdelingen for at tjekke, at de har modtaget indberetningerne. Vær opmærksom på, at såfremt landbruger anvender brevpost, kan der forekomme en vis forsinkelse.

For sene indberetninger med en samlet karakter i alvor, omfang og varighed på ≤ 5 betegnes som en "Menneskelig fejl" (tidligere kaldt "Human error") og finder udelukkende anvendelse på KO-krav 2.2, delkrav 1B, hvilket er relevant for ansøgere af "gamle penge".

Håndteringen af sanktionen sker i KO-skemaerne (5050/5050D/5050M) i VAKS.

Følgende tæller ikke med som for sene indberetninger

- Alle hændelser der er sket før 1. januar, tæller ikke med i beregningen, selvom de registreres efter 1. januar.
- Indførte dyr – vil typisk blive for sene, men indregistreringen sker i samarbejde med FVST.
- Hændelser (fødsel, flytning, slagting mm.), der er mere end 7 dage gamle, og som slet ikke er registreret inden kontrollen påbegyndes (Her er der nemlig tale om manglende indberetning).
- Indberetning af flytninger mellem besætninger, der indgår i en samdrift eller naboaftale, tæller ikke med i beregningen af for sene indberetninger.

3.2.1 Gentagen overtrædelse ("Menneskelig fejl")

Følgende er kun gældende på sager hvor der søges "gamle penge".

Hvis landbruger igen overtræder krav 2.2, delkrav 1B inden for en periode på 3 år, med en alvorskarakter på 1, og en samlet karakter på 3, bliver den tidligere fejlprocent sammenlignet med den aktuelle fejlprocent. I denne sammenligning indlægges en tolerance, der bl.a. er udregnet på baggrund af besætningsstørrelsen og det samlede antal indberetninger. Såfremt bedriften holder sig indenfor den fastsatte tolerance, resulterer overtrædelsen igen i en "Menneskelig fejl". Hvis ikke, medfører overtrædelsen som udgangspunkt et støttetræk på 1%. Løsningen skal sikre, at for sene indberetninger på 0,5% og en gentagelse på 0,6% ikke teknisk udløser en forværring, mens at en nedgang fra 28% til 27% for sene indberetninger ikke teknisk ses som en tilstrækkelig forbedring.

Man kan, som en del af forberedelsen af kontrollen, få et fingerpeg om, hvorvidt de for sene indberetninger vil resultere i endnu en "Menneskelig fejl" eller en KO-sanktion. Dette gøres ved at indtaste oplysningerne om de for sene indberetninger i fane A.11-19 i KSK'et i 5001-sagen. Derved udregner systemet konsekvensen af antallet af for sene indberetninger i indeværende kontrolår. Bemærk, at udregningen i VAKS ikke tager højde for, om der opdages yderligere for sene indberetninger under selve kontrollen, som kan påvirke resultatet i en negativ retning, hvorfor udregningen udelukkende er vejledende.

4. KVÆG – på kontrollen

4.1 Mærkning og registreringskontrol – hvad kontrolleres?

På en fuld mærkningskontrol beses samtlige dyr på bedriften, og de markeres tydeligt på tjeklisten. På en stikprøvekontrol kontrolleres et defineret antal dyr, som markeres på tjeklisten.

Det kontrolleres,

at kvæg er korrekt øremærket,
registreret med korrekt køn og

at hændelser i besætningen er indberettet og det er gjort rettidigt.

Detaljerede beskrivelser af øremærke og registreringsregler findes i afsnit 5 og 6.

4.2 Slagtepræmiekontrol – hvad kontrolleres?

Potentielt præmieberettigede dyr er kvier, tyre og stude, som vil kunne opnå "slagtepræmie" i kontrolåret. På tjeklisten vil der være et § tegn ud for de potentielle slagtedy.

Kriterierne for støtteberettigede kvier, tyre og stude er:

Dyrene skal kunne opnå en alder på mindst 8 måneder i ansøgningsåret

Dyrene må ikke være ældre end 30 måneder, når de slagtes

Dyrene skal slagtes på et autoriseret slagteri (ikke hjemmeslagtning)

Dyret skal have opholdt sig 2 måneder i besætningen inden slagtning (holdeperioden)

Dyret skal være øremærket og registreret i overensstemmelse med nationale regler

Undtagelser:

Dyr med 1 tabt øremærke, hvor isætningsfristen er overskredet (tæller ikke som fejl på potentielt støtteberettigede dyr)

Kønsfejl (tæller som fejl på potentielt støtteberettigede dyr)

Følgende kontrolleres:

- Stikprøve eller fuld kontrol med øremærkning og registrering, inkl. fejlregistrerede oplysninger om køn på de potentielt præmieberettigede dyr, landbruger ejer på sit CVR/CPR-nr.
- Stikprøvekontrol med indgangsbilag for potentielt støtteberettigede dyr der går i besætningen, som er indgået inden for de forudgående 12 måneder.
- Stikprøvekontrol med slagtebilag for potentielt støtteberettigede dyr, som er slagtet fra og med d. 1./1. i kontrolåret.

Hele kontrollen opgøres på CVR/CPR-nr. niveau, men selve den fysiske kontrol af potentielt støtteberettigede dyr er på CHR-nr.

Fejl fundet på den fysiske kontrol af dyrene, vejledes landbruger i at rette for at opnå en ny holdeperiode, og de noteres på kvitteringsbrevet og i VAKS 5002 skemaet. Ét dyr kan godt have flere fejl eks. manglende øremærkning og kønsfejl, men tæller kun som ét fejldyr. Fejl fundet i bilagskontrollen noteres også, både på kvitteringsbrevet og i 5002. Hvis det samlede antal fejl (fejldyr + bilagsfejl) overstiger 3, skal sagen sendes i høring. Hvis der i alt er max 3 fejl, sendes et ok-brev med bilag, som orienterer om en evt. sanktionering. Selvom landbruger har rettet fejlene, kan de stadig få betydning for udbetalingen af slagtepræmieordningen, da der ud over den fysiske kontrol efterfølgende administrativt kontrolleres om holdeperioder, registreringer mv. overholdes. Dette er vist i Tabel 3 nedenfor.

Tabel 3. Vejledning om betydning af fejlrettelser for modtagelse af slagtepræmie

Type af fejl	Kan du få tilskud for dyret?	Indgår dyret i sanktionsberegningen og evt. træk i præmien?
Identifikationsfejl (øremærkefejl)	Ja, hvis du retter fejlen og indsender dokumentation herfor, og ny holdeperiode overholdes <i>Undtagelse:</i> Hvis fejlen konstateres i november eller senere, og ny holdeperiode på 2 måneder dermed ikke kan overholdes	Ja
Registreringsfejl	Ja, hvis du retter fejlen i CHR og ny holdeperiode overholdes <i>Undtagelse:</i> Hvis fejlen konstateres i november eller senere, og ny holdeperiode på 2 måneder dermed ikke kan overholdes	
Bilagsfejl	Nej, hvis et efterspurgt bilag ikke kan fremvises på kontrolbesøget eller efterfølgende (14 dage), tæller det som et fejlbehæftet dyr	

Tabel 4. Stikprøvekontrollen med bilag gennemføres som beskrevet nedenfor:

Antal potentielt støtteberettigede dyr (slagtede og indkøbte)	0-99	100-199	200 - 499	500-1999	2000-2999	3000-3999	4000-4999	≥5000
Pct. Bilag	25%	20%	15%	10%	5%	3,5%	2,5%	2%

Det er underordnet, hvordan stikprøven fordeler sig på hhv. indgangsbilag og slagtebilag. Forsøg at fordele stikprøven på indgangsbilag og slagtebilag alt efter, hvor stor en andel af potentielt støtteberettigede dyr, der er indkøbt, og hvor mange potentielt støtteberettigede dyr, der er sendt til slagtning.

4.2.1 Kontrol af slagtebilag

Følgende dokumenter kan bruges som dokumentation for slagtning:

- Slagteriafregning fra enten slagteri eller slagtehus.

På bilaget ses der efter afregningsdatoen, dyrets CKR-nr. og køn.

4.2.2 Kontrol af indgangsbilag

Følgende dokumenter kan bruges som dokumentation for indgangsdatoen:

- Indkøbsbilag
- Sundhedsdokumenter
- Kvægpas
- Salgsfakturaer
- Anden dokumentation for indgangsdatoen (*Fx en skriftlig aftale om udstationering*).
- En pasningsaftale mellem virksomheder kan gælde som indgangsbilag

Mundtlige aftaler om eks. aftagning af dyr eller udstationering er ikke nok. Der skal foreligge en skriftlig aftale imellem parterne, som kan fremvises ved kontrol eller eftersendes. Udskrift fra CHR eller DMS/Webdyr er ikke tilstrækkelig skriftlig dokumentation, da bilagene er en kontrol af om oplysningerne i CHR er korrekte.

I vil komme ud for, at der ikke er CKR numre på indgangsbilag. Skriv ned på bilagstjeklisten, hvad I har set. Hvis det eksempelvis drejer sig om et indgangsbilag, hvorpå dato og antal dyr, men ikke individuelle CKR numre, fremgår, sættes kryds i "andet", og beskrivelsen følger under sumlinjen. Her skal det naturligvis rimeligvis kunne antages, at dato for indgang i CHR og indkøbsbilag stemmer overens.

Står man i en situation, hvor eksempelvis hverken antal eller CKR- numre fremgår, og man ikke kan vurdere, om bilaget kan bruges til at berigtige CHR oplysninger, tages billeder, som fremsendes til kontaktpersonerne i team KKO (afsnit 1.3), så SLP-sagsbehandlere kan vurdere bilagene inden sagen sendes i evt. høring.

Flytninger mellem besætninger med samme ejer i samme CVR-nummer (uden samdrift/naboaftaler) skal ikke fremvise bilag på disse flytninger. Det kan forekomme at der udtages et sådant bilag til kontrol. Beskriv at det er en flytning mellem besætninger under samme CVR-nr. og at der ikke skal være et bilag her.

4.3 Ko-præmiekontrol – hvad kontrolleres?

Ansøgte køer, som ejeren af bedriften havde på ændringsfristen for indsendelse af fællesskemaet (FS). Ansøger skal registrere mindst 20 køer i CHR ved udløbet af fristen. På tjeklisten vil der være et ω tegn ud for de ansøgte køer. På kontrollen kontrolleres det, at køerne er øremærket og registreret i overensstemmelse med nationale regler. Er man på kontrol inden ændringsfristen, kan fundne fejl rettes, så dyrene tæller med i ko-præmien. De køer, som ikke længere er på bedriften, kontrolleres gennem bilagskontrollen for at verificere deres afgangsdato, ligesom indgangsbilag på indkøbte dyr kontrolleres for at verificere indgangsdatoen i besætningen.

Kriterierne for støtteberettigede køer er:

Skal være registeret i besætningen på datoen for ændringsfristen for FS

Dyret skal være øremærket og registreret i overensstemmelse med nationale regler

Undtagelser:

Dyr med 1 tabt øremærke, hvor isætningsfristen er overskredet (tæller ikke som fejl på ansøgte dyr)

Kønsfejl (tæller som fejl på ansøgte dyr)

Følgende kontrolleres:

- Stikprøve eller fuld mærknings- og registreringskontrol af de ansøgte køer, landbruger ejer på sit CVR/CPR-nr.
- Stikprøvekontrol med afgangsbilag for køer, som er afgang (slagt, salg, død) fra bedriften efter ændringsfristen for fællesskemaet, som er præmieberettigede.
- Stikprøvekontrol med indgangsbilag for ansøgte køer, der går i besætningen, som er indgået inden for de forudgående 12 måneder.

I bør altid vejlede landbruger i at få rettet fejl og sende dokumentation herfor, da det kan have betydning for landbrugerens udbetaling på ko-præmie, hvis kontrollen ligger inden ændringsfristen. Efter ændringsfristen tæller fejl med i sanktionsberegningen uanset om fejlen rettes eller ej. Alle fejl skal testes i 5002 i VAKS. Ved færre end 3 fejl, mister det enkelte dyr sin præmieberettigelse, ved mere end 3 fejl tildeles derudover en administrativ sanktion og derfor skal alle ko-præmiekontroller med fejl i høring. Dette er vist i Tabel 5 nedenfor.

Tabel 5. Vejledning om betydning af fejlrettelser for modtagelse af ko-præmie

Type af fejl	Kan du få tilskud for dyret?	Indgår dyret i sanktionsberegningen og evt. træk i præmien?
Identifikationsfejl (øremærkefejl)	<i>Inden ændringsfristen for fællesskemaet:</i> Ja, hvis du retter fejlen og indsender dokumentation herfor <i>Efter ændringsfristen for fællesskemaet:</i> Nej, heller ikke hvis du retter fejlen og indsender dokumentation herfor	Ja, hvis der konstateres flere end 3 fejl dyr.
Registreringsfejl	<i>Inden ændringsfristen for fællesskemaet:</i> Ja, hvis du retter fejlen i CHR <i>Efter ændringsfristen for fællesskemaet:</i> Nej, også selvom du retter fejlen i CHR	
Bilagsfejl	Nej, hvis et efterspurgt bilag ikke kan fremvises på kontrolbesøget eller efterfølgende (14 dage), tæller det som et fejlbehæftet dyr	

Tabel 6. Stikprøvekontrollen med bilag gennemføres som beskrevet nedenfor:

Antal potentielt ansøgte køer eller ansøgte køer	0-99	100-199	200 - 499	500-1999	2000-2999	3000-3999	4000-4999	≥5000
Pct. Bilag	25%	20%	15%	10%	5%	3,5%	2,5%	2%

I besætningsrapporten dannes en bilagsstikprøve med CKR numre, svarende til pct. bilag ift. antal (ansøgte) køer i besætningen, hvis koen har haft afgang ses afgangsbilag. Hvis Koen har indgangsdato, men ingen afgangsdato, ses indgangsbilag.

4.3.1 Kontrol af afgang/slagtebilag

Følgende dokumenter kan bruges som dokumentation for hhv. slagting og anden afgang:

- Slagteriafregning fra enten slagteri eller slagtehus.
- Afgangsbilag (salg/død)
- Sundhedsdokumenter
- Kvægpas
- Salgsfakturaer
- Anden dokumentation for afgangsdatoen (*Fx en skriftlig aftale om udstationering*).
- En pasningsaftale mellem to bedrifter med samme ejer kan gælde som afgangsbilag

På bilaget ses der efter afgangsdatoen/afregningsdatoen og dyrets CKR-nr.

4.3.2 Kontrol af indgangsbilag

Følgende dokumenter kan bruges som dokumentation for indgangsdatoen:

- Indkøbsbilag
- Sundhedsdokumenter
- Kvægpas
- Salgsfakturaer
- Anden dokumentation for indgangsdatoen (*Fx en skriftlig aftale om udstationering*).
- En pasningsaftale mellem virksomheder kan gælde som indgangsbilag

Mundtlige aftaler om eks. aftagning af dyr eller udstationering er ikke nok. Der skal foreligge en skriftlig aftale imellem parterne, som kan fremvises ved kontrol eller eftersendes. Udskrift fra CHR eller DMS/Webdyr er ikke tilstrækkelig skriftlig dokumentation, da bilagene er en kontrol af om oplysningerne i CHR er korrekte.

Generelt for alle bilag gælder at I vil komme ud for, at der ikke er CKR numre på indgangs- og afgangsbilag. Skriv ned på bilagstjeklisten, hvad I har set. Hvis det eksempelvis drejer sig om et afgangsbilag, hvorpå dato og antal dyr, men ikke individuelle CKR numre, fremgår, sættes kryds i "andet", og beskrivelsen følger under sumlinjen. Her skal det naturligvis rimeligvis kunne antages, at dato for afgang i CHR og afgangsbilag stemmer overens.

Står man i en situation, hvor eksempelvis hverken antal eller CKR- numre fremgår, og man ikke kan vurdere, om bilaget kan bruges til at berigtige CHR oplysninger, tages billeder, som fremsendes til kontaktpersonerne i team KKO (afsnit 1.3), så sagsbehandlere kan vurdere bilagene, inden sagen sendes i evt. høring.

4.4 Tjeklisten og bemærkninger

Der markeres tydeligt på tjeklisten, når et dyr er aflæst under kontrolbesøget. Alle hændelser (flytning, slagtning, fødsel mm.), der er sket, efter at kontrollen er startet i VAKS og besætningsrapporten er udskrevet, skal noteres med dato ud for hændelsen på tjeklisten. Dyr, der bliver set under kontrolbesøget, men ikke er på tjeklisten, noteres med hele CKR-nr. og dato for indgang/fødsel (hvis muligt). Hvis det er muligt, er det en god idé at tage et billede af dyret (dokumentation for overtrædelsen). Hvis et dyr er på tjeklisten, men ikke fysisk er i besætningen og landbruger under kontrollen kan oplyse hvad der er sket med dyret, noteres dato for hændelsen ud for dyrets CKR-nummer. Øremærkefejl/identifikationsfejl noteres også på tjeklisten under kontrolbesøget. Alle oplysninger noteret på tjeklisten gemmes og arkiveres på sagen i Workzone.

Tabel 7. Forslag til, hvordan der kan noteres på tjeklisten

Kode	Fejl
-1ø/-h/-v	Dyret har tabt 1 øremærke
-2ø	Dyret har tabt 2 øremærker
-Fø	Dyret er fejlmærket. Det korrekte CKR-nr. anføres på tjeklisten
Afg	Dyret mangler afgang (f.eks. solgt til levebrug, slagtet, hjemmeslagtet o.l.). Datoen for afgang anføres på tjeklisten, hvis den kendes
Indg	Dyret mangler indgang (f.eks. indkøbt, fødsel o.l.). Datoen for indgang, samt dyrets CKR-nr. anføres på tjeklisten, hvis den kendes.
Flæ	Dyret har et flænget øre som vanskeligt/umuligt kan mærkes korrekt igen. Dispensation fra FVST vil kunne indhentes.
Køn T/Kv	Angiver kønsfejl. Notér om dyret i virkeligheden er en tyr (T) eller en kvie (Kv)

4.5 Elektronisk aflæsning af øremærker

Hvis en landbruger benytter elektronisk aflæsning af øremærker i forbindelse med malkning, fodring eller lignende, eller benytter et elektronisk aktivitetsmålingssystem, der er knyttet til CKR-nr., kan oplysningerne benyttes i kontrollen. De øremærker, der er aflæst elektronisk inden for de seneste 12 timer inden kontrolbesøget, behøver ikke at blive aflæst fysisk.

4.6 Stikprøve

Kontrollen med korrekt øremærkning og registrering kan gennemføres som en stikprøve, hvis der er mere end 50 dyr/potentielt præmieberettigede dyr/ansøgte køer på det enkelte CHR-nr.

I besætningsrapporten fremgår det på tjeklisten, hvordan stikprøven bør fordele sig på hhv. handyr, kvier og køer. Antallet af dyr i stikprøven fremgår af bilag 5. Så længe sammensætningen af dyrene i stikprøven svarer nogenlunde til sammensætningen i hele besætningen, er der ikke krav om, at stikprøven skal bestå af dyr fra alle staldafsnit. Man skal være opmærksom på, at der er forskel mellem antallet og fordelingen i stikprøven, man skal se på de forskellige kontroltyper.

Under kontrollen, skal det markeres tydeligt på tjeklisten, hvilke dyr der er kontrolleret, og om de manglede øremærker, eller om der var egentlige fejl. Gamle handyr og gamle kvier, der fremgår af besætningslisten, skal inkluderes i stikprøven.

Start med at fortælle landbruger, at kontrollen indledningsvist køres som en stikprøvekontrol, samt hvad dette betyder for kontrollens udførelse. Det er ikke nødvendigt at tælle samtlige dyr i besætningen, men stikprøvens størrelse beregnes ud fra det antal dyr, der fremgår af besætningslisten på kontroldagen. Du bør kort bese alle staldafsnit/områder, hvor der holdes kvæg.

Hvis man får øje på åbenlyse fejl på et dyr, så skal dyret indgå i stikprøven uanset, om det pågældende dyr var udvalgt til stikprøven eller ej.

Hvis et dyr har mere end én fejl (evt. forkeret registrering og manglende øremærker), tæller dette kun med som én fejl, da det er antal dyr behæftet med mærkningsfejl eller registreringsfejl, der skal tælles. Det er gældende for både MK, SP og KoP-kontrol.

4.6.1 Stikprøvekontrol på en national MK kontrol m/u KO

Hvis gennemgangen af dyrene i 1. stikprøve viser, at der er fejl ved over 5 % af dyrene i stikprøven, udløser det en 2. stikprøve (se tabel 6 for maksimalt antal fejl i stikprøven). Dog gælder det for erstatningsøremærker, at der kan være tabt op til 15% øremærker hvor isætningsfristen er overskredet, inden det udløser 2. stikprøve.

Størrelsen af 2. stikprøve fastsættes ud fra bilag 6. 2. stikprøve udtages, så det antal dyr, der er udtaget ved den 1. stikprøve, tæller med i antallet af dyr, der skal udtages til den 2. stikprøve.

Bemærk, at fundet af én eller flere af følgende fejl i stikprøven altid udløser fuld kontrol:

Dyr, der har to forskellige øremærkenumre

Dyr, der er mærket med ikke-godkendte øremærker (afsnit 5.6)

Dyr, der er uidentificerbare (afsnit 5.7)

2. stikprøve udløser en fuld kontrol for det tilfælde, hvor der også i den 2. stikprøve er fejl ved over 5% af dyrene (se tabel 7 for maksimalt antal fejl i stikprøven) eller over 15% dyr med tabte erstatningsøremærker, som ikke er isat inden for fristen.

Fejl ved registrering af køn eller race udløser **ikke** en 2. stikprøve eller en fuld kontrol.

Tabel 8. Maksimalt antal fejl i 1. stikprøve

	Antal dyr i besætningen	Størrelse af 1. stikprøve (bilag 5)	Maks. antal fejldyr i 1. stikprøve. Hvis man finder flere udvides til 2. stikprøve
Får og geder	21-67	20 - 39	1
Kvæg	50 - 67	35 - 39	1
	68 - 5000	40 - 59	2

Tabel 9. Maksimalt antal fejl i 2. stikprøve

	Antal dyr i besætningen	Størrelse af 2. stikprøve (bilag 6)	Maks. antal fejldyr i 2. stikprøve. Hvis man finder flere udvides til fuld kontrol.
Får og geder	21 - 42	21 - 39	1
Kvæg, får og geder (kvæg fra besætninger på over 50 dyr)	43 - 67	40 - 59	2
	68 - 95	60 - 79	3
	96 - 126	80 - 99	4
	127 - 160	100 - 119	5
	161 - 199	120 - 139	6
	200 - 243	140 - 159	7
	244 - 294	160 - 179	8
	295 - 352	180 - 199	9
	353 - 400	200 - 214	10
	500	239	11
	600	260	13
	800	291	14
	900	304	15
	1000	314	15
	2000	372	18
	3000	397	19
4000	411	20	
5000	419	20	

4.6.2 Stikprøvekontrol på ko- eller slagtepræmiekontrol

Stikprøven gennemføres på baggrund af samme overvejelser og efter samme princip som beskrevet på en ren national mærkningskontrol i afsnit 4.6.1. Stikprøven gennemføres på potentielt præmieberettigede dyr eller ansøgte køer, hvorfor kolonnen "Antal dyr i besætningen" i Tabel 8 og 9 skal læses som hhv. antal "potentielt præmieberettigede dyr" i besætningen eller antal "ansøgte køer" i besætningen.

Nationale fejl samt fejlregistrering af køn tæller her som fejl, der kan udløse hhv. 2. stikprøve og fuld kontrol. Ét tabt øremærke tæller ikke som en fejl i stikprøven uanset om isætningsfristen er overskredet eller ej. Det er på det enkelte CHR-nr., vi udvider til hhv. 2 stikprøve og fuld kontrol, når vi finder fejldyr.

Hvis et dyr har mere end én fejl (evt. forkert registrering og manglende øremærker), tæller dette kun med som én fejl, da det er antal dyr behæftet med mærkningsfejl eller registreringsfejl, der skal tælles.

Konstateres flere end 3 fejldyr på CVR/CPR-nr., vil fejlene indgå i beregning af fejlprocent og nedsættelse af evt. tilskud. Derfor skal alle ko- og slagtepræmiekontroller med flere end 3 fejl sammenlagt, på fejldyr og bilag, i høring uanset om kontrollen på de enkelte CHR-nr. kan afsluttes som stikprøve, 2. stikprøve eller fuld kontrol. Det vil sige at man godt kan have sager med ret mange fejldyr uden at man har lavet en fuld kontrol på det enkelte CHR-nr. jf. Tabel 9.

4.7 Udvidelse af kontrollen

I nogle tilfælde skal en kontrol udvides til at inkludere en eller flere andre kontroltyper. I de efterfølgende afsnit er der beskrevet hvordan.

4.7.1 MK12_XSP

En mærknings- og registreringskontrol (MK12) udvides med en slagtepræmiekontrol (XSP) på baggrund af:

- Mærknings- og/eller registreringsfejl på 4. potentielle slagtepræmieberettigede dyr
 - Registreringsfejl på race eller dyr med ét tabt øremærke, uanset om isætningsfristen er overskredet eller ej, udløser ikke slagtepræmiekontrol.
 - Udvides en mærkningskontrol med en XSP, kan både MK12 og XSP-kontrollen evt. stadig gennemføres som 1. eller 2. stikprøve. XSP-kontrollen kan gennemføres som en stikprøve hvis der er minimum 50 præmieberettigede dyr i besætningen. Hvis antal fejl i stikprøven overskrider 5%, vil stikprøven skulle udvides jf. afsnit 4.6.1 og 4.6.2.
 - Udvidelsen til XSP er gældende for hele CVR nummeret, men der kan stadig benyttes stikprøvekontrol med øremærker, på det enkelte CHR nummer jf. afsnit 4.6.2.
- Det er ikke nødvendigt at udvide en MK12 med XSP, såfremt det vurderes, at landbruger ikke har 5 potentielt slagtepræmieberettigede dyr i alt på sit CVR-nr. inkl. de præmieberettigede dyr, der allerede er slagtet, på kontroltidspunktet. Der skal arkiveres et notat på sagen i Workzone med en begrundelse for, hvorfor kontrollen ikke udvides med en slagtepræmiekontrol.

Hvis en mærknings- og registreringskontrol skal udvides med en slagtepræmiekontrol, ændres udtræksårsagen i VAKS 5001 med "XSP", og der oprettes et 5002 skema (se bilag 3). Du behøver ikke kontakte Team KKO.

4.7.2 MK12_XKoP

En mærknings- og registreringskontrol (MK12) udvides med en ko-præmiekontrol (XKoP) på baggrund af:

- Mærknings- og/eller registreringsfejl på 4. ansøgte ko
 - Registreringsfejl på race, eller dyr med ét tabt øremærke, uanset om isætningsfristen er overskredet eller ej, udløser ikke ko-præmiekontrol
 - Udvides en mærkningskontrol med en ko-præmiekontrol, kan både MK12 og XKoP-kontrollen evt. stadig gennemføres som 1. eller 2. stikprøve. XKoP-kontrollen kan gennemføres som en stikprøve hvis der er minimum 50 ansøgte køer i besætningen. Hvis antal fejl i stikprøven overskrider 5%, vil stikprøven skulle udvides jf. afsnit 4.6.1 og 4.6.2.

Hvis en mærknings- og registreringskontrol skal udvides med en ko-præmiekontrol, ændres udtræksårsagen i VAKS 5001 med "XKoP", og der oprettes et 5002 skema (se bilag 3). Du behøver ikke kontakte Team KKO.

4.7.3 SP_XMK12/KoP_XMK12

En slagtepræmie- (SP) eller ko-præmiekontrol (KoP) udvides med en mærknings- og registreringskontrol (MK12), på baggrund af:

- Antallet af fejl vurderes at medføre en samlet KO-karakter på over 5 i besætningen.

Du skal ikke udvide en slagtepræmie- eller ko-præmiekontrol til national mærkningskontrol, hvis der ikke er andre fejl end:

- Kønsfejl
- Manglende registrering af afgrænsningsarealer (her informeres landbruger blot om reglerne)
- For sene indberetninger

Hvis en slagtepræmie- eller ko-præmiekontrol udvides med en mærknings- og registreringskontrol, skal du kontakte Team KKO, indtil der foreligger en knapløsning på 5002 i VAKS, da en XMK12 (5001) skal udpeges i CHR.

4.7.4 MK stikprøvekontrol af øremærker som udvides til en XSP eller XKoP

Er du på en mærkningskontrol og finder fejl på det 4. præmieberettigede/ansøgte dyr, skal der udvides til XSP/XKoP. Det betyder, at du kan være nødt til at vende tilbage til den/de første CHR numre og kontrollerer flere præmieberettigede/ansøgte dyr, da der nu også skal køres en stikprøve på disse. Du har med stor sandsynlighed ikke har set nok i den første stikprøve på MK af præmieberettigede/ansøgte dyr. Husk at stikprøvekontrol er en valgmulighed og ikke et krav for udførsel af kontrollen. Se eksemplerne i tabellerne 10 – 13 på næste side.

Tabel 10. Simplificeret eksempel på udvidelse fra MK stikprøve til XSP stikprøve på besætningsniveau

	Besætning 1	Besætning 2	Besætning 3
Antal dyr i besætningen	850 køer, 76 SP kvier	400 SP kvier	300 SP kvier
Stikprøve MK	57 dyr: 52 køer, 5 kvier	55 kvier	54 kvier
Fundne SP fejl	2	1	1
SP stikprøve	41 kvier	55 kvier	54 kvier

Tabel 11. Simplificeret eksempel på udvidelse fra MK stikprøve til XSP stikprøve og fuld kontrol (<50 SP dyr) på besætningsniveau

	Besætning 1	Besætning 2	Besætning 3
Antal dyr i besætningen	850 køer, 44 SP kvier	400 SP kvier	300 SP kvier
Stikprøve MK	57 dyr: 54 køer, 3 kvier	55 kvier	54 kvier
Fundne SP fejl	2	1	1
SP stikprøve	44 kvier	55 kvier	54 kvier

Tabel 12. Simplificeret eksempel på udvidelse fra MK stikprøve til XKoP stikprøve på besætningsniveau (alle køer er ansøgte)

	Besætning 1
Antal dyr i besætningen	55 køer, 30 kvier
Stikprøve MK	43 dyr: 28 køer , 15 kvier
Fundne KoP fejl	4
KoP stikprøve	36 køer

Tabel 13. Simplificeret eksempel på udvidelse fra MK stikprøve til XKoP stikprøve og fuld kontrol (<50 KoP dyr) på besætningsniveau (alle køer er ansøgte)

	Besætning 1
Antal dyr i besætningen	25 køer, 30 kvier
Stikprøve MK	36 dyr: 16 køer , 20 kvier
Fundne KoP fejl	4
KoP stikprøve	25 køer

5. KVÆG - Om Øremærkeregler

5.1 Hvornår og hvordan skal der øremærkes?

Korrekt øremærkning	
Fødselsdato	Krav til øremærker
Før 1. januar 1998	Dyret skal være mærket med 1 øremærke
Fra 1. januar 1998 – 31. december 2010	Dyret skal være mærket med 2 øremærker
Efter 1. januar 2011	2 øremærker: Venstre skal være elektronisk. Det elektroniske øremærke er et nationalt krav, og har ingen betydning for KO.
Fra 21. april 2021	Dyret skal være mærket med; 1 øremærke og 1 elektronisk øremærke, eller 1 øremærke og 1 chip, eller 1 øremærke og en vombolus. Dyr der er chipmærket: placering af chippen noteres i separat besætningsregister senest 7 dage efter dyret er chippet

Alle nyfødte kalve skal være øremærket inden 20 dage efter fødslen, undtagen bisonokser og kalve på naturarealer, hvor Fødevarestyrelsen har givet en dispensation (afsnit 5.4 og 5.5). Kalve skal dog altid øremærkes, hvis de forlader oprindelsesbesætningen inden de 20 dage. Hvis landbruger har flere kvægbesætninger, kan den samme nummerserie benyttes til mærkning af samtlige dyr i alle landbrugerens kvægbesætninger.

Der skal aflæses 100 % øremærker, hvis ikke øremærkeaflysningen kan gennemføres som en stikprøve. Anbefalinger til tydelig markering på tjeklisten og procedurer ved stikprøvekontrol er beskrevet i foregåede afsnit 4.4 og 4.6.

5.2 Bestillings- og isætningsfrister på erstatningsøremærker

Landbruger skal bestille erstatningsøremærker til hans dyr, så snart denne konstaterer, at de mangler et, da isætningsfristen for dyr der har tabt mærker, er hhv.:

7 dage (hvis der er tabt 2 øremærker, uanset om dyret går inde eller ude)

14 dage (hvis tabt 1 og dyret går på stald)

3 måneder (hvis tabt 1 og dyret går på græs)

Hvis landbruger har bestilt erstatningsmærker til dyrene, og mærkerne befinder sig på bedriften, og det ud fra bestillingsdatoen kan afgøres, at fristen for isætning af øremærker er overtrådt, er det en fejl. Hvis den samlede KO karakter er maksimalt 5, så kan landbruger få en henstilling på at rette op på fejlene. Hvis henstillingen ikke følges eller hvis KO karakteren er over 5, er det en fejlsag, som skal sendes i høring.

Man bør forsøge at få landbruger til at isætte erstatningsøremærker, inden kontrollen afsluttes.

Hvis dyr mangler erstatningsøremærker, og landbruger ikke selv har konstateret det, og derfor ikke har bestilt mærker, eller hvis bestilte mærker ikke befinder sig på bedriften, tæller tabte øremærker ikke som fejl, da vi ikke kan bevise hvornår øremærkerne er tabt.

Tabte øremærker opdaget på kontrol dagen, hvor fristen ikke er overskredet: Du bør vejlede landbruger om at bestille og isætte tabte øremærker indenfor mærkningsfristen.

5.3 Øremærkning af dyr med iturevne ører

Hvis det ikke er muligt at isætte øremærker i ét eller flere dyr pga. iturevne/flængede ører, skal landbruger søge dispensation fra øremærkning hos FVST (Bilag 2). Har landbruger ikke en dispensation under kontrolbesøget, vejledes landbruger i søge dispensation samt at bestille et erstatningsøremærke til dyret (hvis der ikke allerede ligger et øremærke på bedriften), da erstatningsmærket skal følge dyret, når det forlader besætningen.

5.4 Bisonokser

Kalve af ren-race amerikanske bisoner (bison bison) skal ikke være øremærket, før de er 9 måneder gamle. Hvis kalvene forlader oprindelsesbesætningen inden denne alder, skal de øremærkes. Kalven skal først registreres i CHR senest 7 dage efter at den er blevet øremærket, men alle andre registreringer af bisonokser følger de generelle regler.

5.5 Kalve på naturpleje arealer

Øremærkningen af kalve født i besætninger, der afgræsser godkendte naturarealer, kan udskydes i op til 9 måneder, hvis der foreligger dispensation fra Fødevarestyrelsen. Hvis dyrene flyttes fra området, skal de øremærkes inden flytningen. Kalven skal først registreres i CHR senest 7 dage efter at den er blevet øremærket, men alle andre registreringer følger de generelle regler. Kontrollen vil have udtræksårsag MK_naturpleje. Kontrol i naturplejebesætninger bør fortrinsvis køres i efteråret.

5.6 Godkendte øremærker

Godkendte øremærker/erstatningsøremærker skal være gule til dyr, der fødes i Danmark. Hvis dyret er øremærket med røde øremærker, er dyret indført fra et andet land og isat af FVST. Dyr med hvide øremærker, er mærket af FVST, fordi dyret er uidentificerbart med FVST egen nummerserie. De myndighedsgodkendte øremærker vil altid være gule, røde eller hvide og være påtrykt en krone.

5.7 Uidentificerbare dyr

Dyr er uidentificerbare, hvis de fx:

- aldrig har været øremærket, og landbruger ikke kan fortælle, hvilket CKR-nr. dyret har, og hvornår at dyret er født
- har tabt to øremærker, og landbruger ikke kan fortælle, hvilket CKR-nr. dyret har eller
- er mærket med to forskellige øremærker, og det ikke kan afgøres, hvilket der er det korrekte
- to eller flere dyr er mærket med identiske CKR-øremærkenumre
- er mærket med et CKR-nr., som allerede er meldt slagtet/død

Såfremt antallet af dyr uden mærker passer med de dyr, der ikke er set ifølge tjeklisten, og producenten ud fra disse oplysninger kan fortælle, hvilket CKR-nr. dyret/dyrene skal have, er dyret/dyrene ikke uidentificerbart/identificerbare.

Vær opmærksom på at der kan være tale om en overtrædelse på LF 5.6 i de tilfælde hvor der findes mange uidentificerbare dyr og der er rimeligt belæg for at der er afgået dyr fra besætningen i perioden hvor der har manglet sporbarhed. Se mere i afsnit 2.9.

6. KVÆG - om registrering i CHR

Som udgangspunkt skal alle hændelser på en bedrift dokumenteres og være i henhold til gældende regler og frister. Alle optegnelserne skal opbevares i mindst 3 år efter seneste hændelse og skal på anmodning kunne forevises ved et kontrolbesøg.

En hændelse er:

Indgang (køb), fødsel, flytning, død (DAKA), slagtning, hjemmeslagtning, eksport, salg, o.l.

6.1 Indberetning til CHR

Alle hændelser skal være elektronisk indberettet i CHR senest 7 kalenderdage efter hændelsen.

Ejere, der hos deres kommune er blevet fritaget for modtagelse af digital post, vil stadig kunne indsende papirer til CHR afd. og på den måde foretage sine registreringer. Registreringen skal være afsendt til CHR afd. senest 7 dage efter hændelsen.

Hændelser, der er sket efter kontrolgrundlaget er dannet, og som er 7 dage på kontroltidspunktet, tjekkes i Besdyr.dk

Hvis en uregistreret hændelse er ældre end 6 måneder gammel, kan landbruger ikke selv registrere den. Det samme gør sig gældende for rettelser af hændelser, der er ældre end 6 måneder. I disse tilfælde skal landbruger tage kontakt til SEGES, der er behjælpelig med at foretage disse registreringer.

6.2 Besætningslistens indhold

Der skal altid forefindes en opdateret besætningsliste for bedriften over hvilke dyr, der findes i besætningen, og alle hændelser skal indeholde følgende oplysninger:

Dato for hændelsen

Dyrets entydige identifikation i form af et CKR-nr.

Dyrets køn

Dyrets race (evt. krydsning)

Dyrets fødselsdato

Indgangsdato, hvis dyret ikke er født på bedriften, samt det besætningsnummer dyret kommer fra

Afgangsdato samt CHR-nr. for den besætning, slagteri, destruktionsanstalt, eksportør, marked eller auktion, hvortil dyret er afgået

Moders CKR-nr., hvis dyret er født efter 1. januar 1998

Såfremt der er dyr på besætningslisten, som landbruger ikke kan redegøre for, tæller dette som registreringsfejl. Landbruger kan selv registrere dyrene som bortkomne i CHR.

Dyr med hvide øremærker skal registreres ligesom alle andre kreaturer i CHR, med det CKR-nr. som står påtrykt de hvide øremærker. Dyret må kun aflives eller hjemmeslagtes.

6.3 Samdrift eller naboaftale

6.3.1 Besætninger, der ikke er omfattet af kravet om registrering af flytninger

Besætninger, der er omfattet af samdrift eller naboaftale, er undtaget fra kravet om registrering af flytninger mellem de besætninger, der indgår i disse. Det betyder, at landbruger ikke behøver at notere de interne flytninger eller indberette dem til CHR. Landbruger skal dog altid kunne gøre rede for, hvor samtlige dyr befinder sig.

Samdrift

Fødevarestyrelsen kan give dispensation til samdrift, såfremt de besætninger, der skal indgå i samdriften, har samme ejer, og at der er maksimalt 4 km i fugleflugtslinje fra den ene besætnings staldkoordinater til den anden. Det fremgår af kontrolgrundlaget fra VAKS og CHR, CHR.fvst.dk, hvis der er givet dispensation til samdrift og hvilke besætningsnumre, der er omfattet.

Naboaftale

Fødevarestyrelsen kan give dispensation til en naboaftale, hvis flytninger af dyr foretages mellem to fysiske naboejendomme, hvor dyrene permanent er sammenblandet på udendørsarealer. Det fremgår af kontrolgrundlaget og CHR, hvis der er givet dispensation til en naboaftale og hvilke besætninger, der er omfattet. Aftalen kan godt være mellem to besætninger med samme ejer. Der kan maksimalt være to besætninger i en naboaftale.

Hvis den ene besætning omfattet af en naboaftale er udpeget til kontrol, skal den anden besætning også kontrolleres. Hvis begge besætninger ikke er udpeget til kontrol, kontaktes Team KKO, som vil udpege den manglende besætning.

Det er kun besætninger med samme ejer, der kan få en samdriftsaftale.

Derimod kan der godt være forskellige ejere af de besætninger, der kan få en naboaftale.

6.4 Fælles græsgange og registrering af flytninger

Hvis dyrene flyttes til afgræsning på arealer, der kun kan tilgås via anden ejendoms jord og benyttes mere end 30 dage, skal afgræsningsarealet registreres i CHR med et markbloksnummer eller et CHR-nummer.

Græsningsarealer skal kun registreres, hvis begge disse forhold er opfyldt:

1. Arealet anvendes i mere end 30 dage i træk og
2. Arealet hænger ikke fysisk sammen med det areal, hvorpå bygningerne til det CHR-nummer, hvor dyrene er flyttet fra, er placeret.

Veje, åer og levende hegn mv. betragtes ikke som fysisk adskillelse. Der er alene krav om at registrere arealer/markeringer, der, bortset fra vejadgang, kun kan tilgås ved, at dyrene passerer over anden ejendoms jord. I Kontrolgrundlaget kan man se, om landbruger har registreret afgræsningsarealer i CHR.

Dyrene, som befinder sig på et sådant afgræsningsareal, skal være registreret i hjembesætningen, hvorfra alle flytninger og hændelser i øvrigt registreres. Det er derfor ikke en registreringsfejl på dyrene, når en ejer mangler at registrere et græsningsareal. Hvis der på en kontrol kun konstateres manglende registrering af et eller flere græsningsarealer, som den eneste fejl, lukkes sagen som en OK-sag

Afgræsning på anden ejendom – uden sammenblanding af dyr fra en anden ejers besætning.

Ved flytning af kvæg til afgræsning på arealer, som ikke ligger i umiddelbar tilknytning til egen CHR-ejendom, dvs. at arealet ikke ligger i umiddelbar fysisk nærhed med ejendommen, er det afgørende for registreringen, om dyrene bliver blandet med andre ejeres klovdyr på det CHR-nummer eller græsningsareal, der modtager dyrene. Hvis kreaturerne ikke blandes med andre ejeres klovdyr, skal flytningen ikke registreres i besætningsregistret og heller ikke indberettes til CHR.

Dyrene græsser sammen med andre ejeres klovdyr

Så er der tale om en besætningstype, som kaldes "**Fællesgræs**" og stedet hvor dyrene befinder sig skal oprettes i CHR. Oprettelsen af fællesgræsset i CHR skal være foretaget *inden* dyrene flyttes ud på fællesgræsset.

Alle flytninger af dyr til og fra fællesgræsset skal registreres i CHR.

Dyrene græsser kun sammen med klovdyr ejet af den samme ejer

Dyrene skal gå på arealet i mere end 30 dage

OG

Arealet hænger ikke fysisk sammen med det areal, hvorpå bygningerne til det CHR-nummer, hvor dyrene er flyttet fra, er placeret.

Det skal registreres, at selve arealet benyttes til afgræsning. Det skal gøres på landbrugsindberetning.dk hvor markblokkene testes ind. Findes der ikke et markbloknummer til afgræsningsarealet skal CHR-afdelingen kontaktes, og de opretter et CHR nummer til afgræsningsarealet.

Der skal *ikke* registreres flytninger af dyr til afgræsningsarealet. Dyrene skal fremgå af hjembesættningens besætningsliste.

Afgræsning på anden ejendom – med sammenblanding af dyr fra en anden ejers besætning

Hvis kvæg blandes med andre ejeres klovdyr, skal flytningen registreres i CHR normalt på det CHR-nr., hvor dyrene afgræsses; dvs., at der skal ske registreringer i både afsender- og modtagerbesætningen. Så, i et eksempel, hvor Landbruger A flytter kvæg (fx en foldtyr) til landbruger B's marker, hvor dyrene blandes med landbruger B's klovdyr, er der krav om registrering af flytningerne i CHR. Landbruger A skal melde dyrene ind i en besætning hos landbruger B. Hvis landbruger A af præmiemæssige årsager ønsker at bevare ejerskabet, skal han i CHR være registreret som ejer af denne besætning.

Flytning af dyr til Fælles græsgange/græsarealer

Eksempler på fælles græsgange er Saltholm, Tipperne ved Ringkøbing Fjord og de sønderjyske kurve/marsken. To eller flere ejere, der blander dyr på en mark, skal have registreret fællesgræs.

En fælles græsgang, hvor der kommer dyr fra forskellige ejeres besætninger, skal være oprettet i CHR med et CHR-nummer. Der skal udpeges en ansvarlig person (en "bruger") for den fælles græsgang, der skal registreres i CHR med CVR/Cpr.nr, navn, adresse og telefonnummer. Ved flytning til græsgangen, udstationeres dyrene fra besætningen med kode 50 og indmeldes i græsgangens CHR-nummer. Ved hjemtagning sker indmeldelse i egen besætning med kode 51. I forbindelse med anvendelse af kode 50 og 51 vil det fremgå af CHR-listen, hvilke dyr der er eller har været midlertidig udstationeret. Udstationeringen ses ikke af kontrolgrundlaget, men slås dyret op i CHR vil det fremgå som på billedet nedenfor.

Find kreatur
Hvad
Hvor
Hvor

Fandt 1 kreatur

CKR-nr.	Race	Køn	Født	Må omsættes	CHR nr.	Besætningsnr.	Besætningstype
██████████	Krydsning	Kvie	19. apr. 2020	☒	██████████	██████████	Malkekvægsbesætning

Ejer ██████████ [Vis besætninger](#)
Bruger ██████████ [Vis besætninger](#)
Ejendom ██████████ [Vis besætninger](#)
██████████ [Vis på kort](#)

Salmonella Dublin niveau Niveau 1 siden 31-01-2012
Moders CKR-nummer ██████████

Indenlandske flytninger

Dato	CHR nr. fra	Besætningsnr. fra	CHR nr. til	Besætningsnr. til	Årsag	Nation til/fra
19. apr. 2020			██████████	██████████	Fødsel	

Udstationeringer

Dato	CHR nr. fra	Besætningsnr. fra	CHR nr. til	Besætningsnr. til	Årsag
03. jun. 2022	██████████	██████████	██████████	██████████	Udstationering
08. okt. 2021	██████████	██████████	██████████	██████████	Hjemtagning
04. jun. 2021	██████████	██████████	██████████	██████████	Udstationering

Registrering af afgræsning i CHR

Et græsningsareal kan i nogle tilfælde være registreret som et CHR-nummer med brugsart kode 75 "afgræsning". Brugsart kode 75 er ikke en besætning, og der skal ikke meldes flytninger til eller fra. Derfor vil brugsart kode 75 altid have 0 antal dyr, og der kan ikke trækkes en besætningsliste. Dyr, der er på disse afgræsningsarealer, skal stå registreret i deres hjembesætning, og der er derfor ikke tale om manglende registreringer, når dyrene ikke er meldt ind eller ud til afgræsningsnummer 75.

Bugen af kode 75 "afgræsning" skyldes, at der ikke er registreret noget markbloksnummer for det areal, hvor dyrene er flyttet til.

Dyr, der afgræsser arealer **med** adgang til staldbygning, der i kortere eller længere perioder benyttes til opstaldning, skal være registreret i CHR, der hvor staldbygningen er.

Afgræsning med dyr fra egen besætning, **uden** adgang til staldbygning, i mindre end 30 dage – ingen registrering.

Afgræsning med dyr fra egen besætning, **uden** adgang til staldbygning, i mere end 30 dage – arealet skal være registreret som et afgræsningsareal i CHR. De fleste græsningsarealer er registreret med markbloksnummer, men de arealer, der ikke har et markbloksnummer, får tildelt et CHR nummer med brugsart kode 75 "afgræsning". Det vil fremgå af kontrolgrundlaget, om der er registreret afgræsningsarealer.

Dyr, der afgræsser arealer sammen med anden ejers dyr, skal altid være registreret, der hvor dyrene er uanset, om der er adgang til staldbygning eller ej (omfattet af KO). Dette kaldes fællesgræs.

7. FÅR & GEDER – forberedelse af kontrollen

Dokumenter til brug for forberedelse/kontrolbesøg:

- Besætningsrapport
- Rapporten "marker, dyr og gødning"
- Retssikkerhedsbrev med folderen "information om kontrolbesøg"
- Kvitteringsbrev

7.1 VAKS-online – her starter kontrollen

I VAKS dannes besætningsrapporten (bilag 3), der indeholder oplysninger om:

- CVR-/CPR-nr., navn og adresse
- Oplysninger om alle besætninger med kvæg, får og geder landbrugeren ejer
- Veterinære oplysninger
- Evt. oplysning om afgræsningsaftale/markbloknummer
- Evt. nabo-aftaler
- Oplysninger om bestilte erstatningsøremærker de seneste 3 måneder.
- Flytteliste 3 år tilbage
- Tjekliste får og geder

Besætningsrapport

Besætningsrapporten kan med fordel arkiveres direkte i Workzone. Besætningsrapporten må maksimalt være 10 dage gammelt, på kontroldagen. Dog anbefales det at danne besætningsrapporten tidligst dagen inden kontrollen.

Retssikkerhedsbrev

Landbruger skal altid have udleveret et korrekt udfyldt retssikkerhedsbrev.

Retssikkerhedsbrevet kan findes på intranettet under: Det faglige indhold -> Fagportaler -> Kontrolportal -> Generelt om kontrol.

Der sættes kryds i "Regler om foder- og fødevarer sikkerhed (på vegne af Fødevarestyrelsen)". Husk at tage et billede af brevet og arkivere det på sagen i Workzone.

Din post bliver digital

Mange dyrholdere med får eller geder søger ikke landbrugsstøtte, og har derfor heller ikke nødvendigvis kendskab til Tast-selv service. Eftersom det er her vi sender al post til landbrugerne, skal de informeres. Folderen til dette findes på intranettet under: Det faglige indhold -> Fagportaler -> Kontrolportal -> Kontrol – KO -> Andre dokumenter -> Folder – Din post fra Landbrugsstyrelsen bliver digital

Kvitteringsbrev

Udover ovenstående kontrolgrundlag, skal der medtages et kvitteringsbrev, der udfyldes og udleveres til landbrugeren, ved kontrollens afslutning. Husk at tage et billede af brevet og arkivere det på sagen i Workzone.

8. FÅR & GEDER – på kontrollen

8.1 Hvad skal kontrolleres?

Ved kontrolbesøget skal følgende EU regler (KO, muligt at få en henstilling ved $KO \leq 5$) kontrolleres:

- Fortegnelser
- Korrekt øremærkning
- Antallet af dyr i besætningen

Og nationale regler:

Flytningsdokumenter for de seneste 3 år (indgåede dyr ses ud fra flyttelisten)

Hvis det ved kontrolbesøget viser sig, at der ingen dyr er i besætningen, skal flytningsdokumenter og fortegnelser kontrolleres, da disse dokumenter skal opbevares i 3 år efter den sidste hændelse er sket.

8.2 Registrering i besætningens fortegnelser

Fortegnelser kan udformes på forskellige måder, der er ingen formkrav. Dog er det et krav, at det indeholder samtlige nedenfor nævnte oplysninger i en ajourført og let tilgængelig form. Det kan med fordel anbefales landbrugeren at benytte den skabelon til fortegnelser, som kan findes på FVST's hjemmeside (bilag 9).

Fortegnelser kontrolleres for at nedenstående obligatoriske oplysninger er noteret:

- CKR-nr. (eller blot CHR nr. for slagtelam/kid)
- Lam/kid skal noteres i fortegnelserne senest 7 dage efter de er øremærket.
- Placering af chippen hos dyr der er chipmærket
- Udenlandsk identifikationsnummer for importerede dyr
- Fødselsår og måned (for dyr født før 9. juli 2005 blot fødselsår)
- Dato for alle hændelser pr. dyr
- Ved tilgang: besætningsnummer på afsenderbesætning
- Ved afgang: besætningsnummer på modtagerbesætning

Selvom ét dyr mangler flere af de ovenfor anførte obligatoriske oplysninger, tæller det kun som én fejl. Alle registreringsfejl skal dog noteres i KSK'et.

Hvis der konstateres fejl i landbrugers fortegnelser, kan der tages et foto af den eller de sider der understøtter kontrolfundet. Dette arkiveres på sagen i Workzone.

I de tilfælde hvor der ikke foreligger nogle fortegnelser, skal følgende tjekkes:

- Alle dyrene tælles
- Tjek at alle dyr er korrekt øremærkede
- Aflæs alle øremærker

Landbruger kan modtage en henstilling på at fremsende fortegnelser indenfor 24 timer. Kan landbruger ikke fremsende de originale fortegnelser udleveres FVST's skabelon til fortegnelser.

8.2.1 Elektroniske fortegnelser

Man kan med fordel i forberedelsen til kontrollen slå besætningen op i Besdyr for at se om de enkeltdyrsregistrerer i Webdyr. Enkeltdyrsregistrering er en godkendt måde at føre sine fortegnelser. Hvis landbruger benytter sig af enkeltdyrsregistrering vil man under Dyreliste finde en liste over dyrene i besætningen. Denne kan med fordel printes ud og medbringes som tjekliste på kontrollen. Alle de ovenfor nævnte oplysninger fremgår af dyrelisten og under registreringer. Registreringer viser alle landbrugers noterede ind og afgang i besætningen. Hvis landbruger ikke selv har tastet flytningen, vil den ikke fremgå her, men kan slås op i CHR under Flytteliste.

8.3 Flyttelisten og flytningsdokumenter

Der skal kontrolleres flytningsdokumenter på alle indkøbte dyr, 3 år tilbage eller tilbage til seneste kontrol. Det fremgår af "Flyttelisten" i kontrolgrundlaget, hvilke indgange der har været i besætningen. Det er dyreholderen af den besætning dyrene flyttes FRA, som er ansvarlig for at oprette og medsende et flytningsdokument på de dyr, der flyttes. Dog er modtageren medansvarlig, da det er ham/hende fejlen ligger hos, hvis dokumentet ikke er der.

Flytningsdokumenterne er gyldige i 14 dage og skal være gyldige på datoen for flytningsdokumentet skal være skrevet ud inden flytningen fordi det kontrolleres i CHR at besætningen ikke er under offentligt tilsyn på den dag hvor dokumentet printes. Derfor er et dokument, der er udskrevet senere end flyttedatoen ugyldigt, og der vil være tale om et manglende flytningsdokument.

I nogle tilfælde er der ikke krav om, at dyrene ledsages af et flytningsdokument. Det drejer sig om dyr, der:

- flyttes mellem besætninger med samme ejer,
- flyttes til og fra græsningsarealer, hvor der kun findes dyr fra besætninger med samme ejer,
- flyttes fra 105000 til besætningen (teknisk flytning som FVST eller SEGES har lavet)
- flyttes til dyrehospitaler som følge af akut opstået sygdom eller anden tilstand, der kræver indlæggelse, eller
- hjemtages til besætningen fra en fælles græsgang eller et dyrskue. I dette tilfælde skal dyret eller dyrene ledsages af det samme flytningsdokument, som de havde med, da de blev flyttet til den fælles græsgang eller dyrskuet.

8.4 Tjeklisten

Tjeklistens 2 sider skal udfyldes med nedenstående oplysninger:

Side 1:

De aflæste øremærker noteres (mht. stikprøve se afsnit nedenfor).

Antal dyr jf. fortegnelserne samt antal dyr optalt.

Bemærk, at sagen skal i høring, hvis der er uoverensstemmelse mellem disse tal.

Side 2:

Oplysninger om indkøbte får/geder samt dato for hændelsen (som anført på flytningsdokument og i fortegnelserne).

Udenlandsk identifikationsnummer for importerede dyr.

Tjeklistens to sider skal efter kontrollen scannes eller fotograferes og lægges på sagen i Workzone.

8.5 Stikprøvekontrol

Kontrollen med mærkning og registrering kan gennemføres som stikprøvekontrol, hvis der er over 20 får/geder i besætningen. Man er nødt til at tælle antallet af dyr først, da landbruger kun skal indberette antallet af får/geder hver 14 måned til CHR, og det reelle antal af dyr på bedriften kan afvige herfra. Størrelsen af 1. stikprøve fastsættes ud fra bilag 5. Inden kontrollen startes, noteres det på tjeklisten, hvor stor stikprøven skal være.

Er der tale om flere CHR-numre, sammensættes en repræsentativ stikprøve for hvert CHR-nummer. Stikprøven kan afvikles som beskrevet i afsnit 4.6.1.

Informér landbruger om, at kontrollen indledningsvist afvikles som en stikprøvekontrol, samt hvad dette betyder for kontrollens udførelse. Bemærk, som ovenfor nævnt, at der altid skal foretages en samlet optælling af samtlige dyr i besætningen. I besætninger med mange dyr kan der med fordel medbringes en drone til tage et billede af dyrene, som man kan tælle dem ud fra. I besætninger hvor antallet af dyr er så højt, at det praktisk taget er umuligt at tælle dem, er en vurdering af antallet tilstrækkeligt.

Mark 2 = 139 dyr

Figur 1. Her er der benyttet en drone til at få talt antallet af får på kontrollen. Foto af Peter K. Christensen.

Ser man åbenlyse fejl på et dyr, skal dyret indgå i stikprøven, uanset om det pågældende dyr var udvalgt til stikprøven eller ej.

Hvis et dyr har mere end én fejl, tæller dette kun med som én fejl, da det er antal dyr behæftet med mærkningsfejl eller registreringsfejl, der skal tælles.

Hvis gennemgangen af dyrene i 1. stikprøve resulterer i, at der findes fejl ved mere end 5% af dyrene i stikprøven (se Tabel 8 for max antal fejldyr i 1. stikprøve), udløser det, at der startes en 2. stikprøve (bilag 6).

Den 2. stikprøve udtages, så det antal dyr, der er udtaget/kontrolleret ved den 1. stikprøve, tæller med i antallet af dyr, der kontrolleres i den 2. stikprøve.

Hvis gennemgangen af dyrene i 2. stikprøve viser, at der er fejl ved mere end 5% af dyrene i stikprøven (se Tabel 9 for max antal fejldyr i 2. stikprøve), udløser det, at der gennemføres en fuld kontrol.

Der skal ligeledes gennemføres en fuld kontrol, hvis der i enten 1. eller 2. stikprøve findes en eller flere af nedenstående fejl:

Dyr, der er mærket med to forskellige øremærkenumre

Dyr, der er mærket med ikke godkendte øremærker (afsnit 9.6)

Dyr, der er uidentificerbare

Lam/kid født i landbrugers egen besætning, **må ikke registreres som uidentificerbare**, selvom de ikke er øremærket og ikke er registreret i fortegnelserne. Landbruger kan som regel godt anføre måned og år for fødsel og dernæst øremærke dyrene, og så vil der altså være tale om dyr, der mangler registrering af tilgang, og aldrig har været øremærket korrekt.

9. FÅR & GEDER – Om øremærkeregler

9.1 Hvornår og hvordan skal der øremærkes

Korrekt øremærkning	
Fødselsdato	Krav til øremærker
Før 9. juli 2005	Dyret skal være mærket med 1 øremærke
9. juli 2005 og derefter	Dyret skal være mærket med 2 øremærker Enten 2 gule øremærker godkendte til får/geder Eller ét godkendt gult øremærke og ét elektronisk øremærke, elektronisk kodemærke eller vombolus
Dyr under 9 måneder gamle	Intet krav om øremærkning hvis de befinder sig i fødselsbesætningen
Dyr fra 9 – 12 måneder gamle	Dyret skal være mærket med ét øremærke eller ét kodemærke med påtrykt CHR eller CKR nummer (mærket efter den såkaldte slagtelamsordning).

9.2 Bestillings- og isætningsfrister på erstatningsøremærker

Landbruger skal bestille erstatningsøremærker til hans dyr, så snart denne konstaterer, at de mangler et, da isætningsfristen for dyr der har tabt mærker, er hhv.:

7 dage (hvis der er tabt 2 øremærker, uanset om dyret går inde eller ude)

14 dage (hvis tabt 1 og dyret går på stald)

3 måneder (hvis tabt 1 og dyret går på græs)

Hvis landbruger har bestilt erstatningsmærker til dyrene, og mærkerne befinder sig på bedriften, og det ud fra bestillingsdatoen kan afgøres, at fristen for isætning af øremærker er overtrådt, er det en fejl. Hvis den samlede KO karakter er maksimalt 5, så kan landbruger få en henstilling på at rette op på fejlene. Hvis henstillingen ikke følges eller hvis KO karakteren er over 5, er det en fejlsag, som skal sendes i høring.

Man bør forsøge at få landbruger til at isætte erstatningsøremærker, inden kontrollen afsluttes.

Hvis dyr mangler erstatningsøremærker, og landbruger ikke selv har konstateret det, og derfor ikke har bestilt mærker, eller hvis bestilte mærker ikke befinder sig på bedriften, tæller tabte øremærker ikke som fejl, da vi ikke kan bevise hvornår øremærkerne er tabt.

9.3 Slagtemærke/reservemærke som identifikationsmiddel

Som erstatningsidentifikationsmiddel kan landbruger benytte et såkaldt "reservemærke", der er et husgavlsformet øremærke, hvorpå man manuelt på begge sider af mærket, med permanent læsbar tekst, har skrevet dyrets identifikationskode. Herefter kan man sætte reservemærket i dyrets øre. For at anvende et reservemærke kræver det, at dyret også er forsynet med et visuelt identifikationsmiddel (øremærke eller kodemærke) med maskinel prægning.

9.4 Slagtelamsordning

Lam og kid kan mærkes med kun ét øremærke med påtrykt CHR- eller CKR-nr., senest 9 måneder efter fødslen. Slagtelam/kid skal senest mærkes med to øremærker med CKR-nr. hvis de ikke slagtes inden de er 12 måneder gamle.

9.5 Brug af CKR-nr. som slagtemærke

Et CKR-nr. skal betragtes som et CPR-nr. Landbruger kan ikke det ene år bruge det ene øremærke med CKR-nr. på et slagtelam og året efter benytte det andet øremærke på et andet slagtelam. CKR-nr. er identifikation af det enkelte dyr og kan kun benyttes én gang.

Hvis CKR-nr. benyttes som slagtemærke skal det tiloversblevne øremærke efter slagt smides ud/destrueres.

Modsat, hvis man ved bestilling af CKR-nr. kun får et øremærke til hvert dyr og dyret/ene ikke slagtes inden de er 12 måneder, skal det manglende øremærke bestilles til det/de pågældende dyr.

9.6 Godkendte øremærker

Godkendte øremærker/erstatningsøremærker skal være gule til dyr, der fødes i Danmark. Hvis dyret er øremærket med røde øremærker, er dyret indført fra et andet land og øremærkerne er isat af FVST. Dyr med hvide øremærker, er mærket af FVST, fordi dyret er uidentificerbart. Øremærkerne er med påtrykt krone og håndskrevet CHR-nr. De myndighedsgodkendte øremærker vil altid være gule, røde eller hvide og være påtrykt en krone.

9.7 Øremærkning af dyr med iturevne ører

Hvis det ikke er muligt at isætte øremærker i et eller flere dyr pga. iturevne/flængede ører, skal landbruger søge dispensation fra øremærkning hos FVST (Bilag 2). Har landbruger ikke en dispensation under kontrolbesøget, henstilles landbruger at søge dispensation samt at bestille et erstatningsøremærke til dyret (hvis der ikke allerede ligger et øremærke på bedriften), da erstatningsmærket skal følge dyret, når det forlader besætningen.

Tabte øremærker opdaget på kontroldagen, hvor fristen ikke er overskredet: Du bør forsat vejlede landbruger om at bestille og isætte tabte øremærker indenfor mærkningsfristen.

9.8 Henstilling og AKO på mærkningsfejl

Reglerne vedr. henstilling og AKO på øremærkefejl hos får og geder følger beskrivelsen i afsnit 2.10 tidligere i denne instruks.

10. FÅR & GEDER – om registrering

10.1 Registrering - tidsfrister

Fortegnelser:

Alle hændelser på en bedrift, skal kunne dokumenteres og være registreret i fortegnelserne senest 7 kalenderdage efter hændelsen. Lam/kid skal noteres i fortegnelserne senest 7 dage efter mærkning, fødslen er ikke en hændelse i sig selv.

Hvad er en hændelse:

Indgang (køb), fødsel (efter mærkning), flytning, død (DAKA), slagtning, hjemmeslagtning, eksport, salg, o.l.

Fortegnelser kan udformes på forskellige måder, der er ingen formkrav. Dog er det et krav, at det indeholder samtlige nedenfor nævnte oplysninger i en ajourført og let tilgængelig form. Det er også muligt at enkeltdyrsregistrere i Webdyr, hvilket også er en godkendt måde at føre fortegnelser.

Fortegnelser skal indeholde nedenstående obligatoriske oplysninger:

CKR-nr. (eller blot CHR nr. for slagtelam/kid)

Lam/kid skal noteres i fortegnelserne senest 7 dage efter de er øremærket.

Placering af chippen hos dyr der er chipmærket

Udenlandsk identifikationsnummer for importerede dyr

Fødselsår og måned (for dyr født før 9. juli 2005 blot fødselsår)

Dato for alle hændelser pr. dyr

Ved tilgang: besætningsnummer på afsenderbesætning

Ved afgang: besætningsnummer på modtagerbesætning

Dyr med hvide øremærker skal registreres ligesom alle andre får/geder i fortegnelserne, men med det CHR-nr. som står skrevet på de hvide øremærker.

10.2 Årlig besætningsopdatering i CHR

Får og geder skal ikke enkeltdyr registreres i CHR (som kvæg). Der skal blot én gang årligt opdateres med antal dyr på bedriften. Det gøres via Landbrugsindberetning.dk eller via appen "CHR". Det opdaterede tal fremgår af besætningsoplysningerne i CHR, hvor der står en dato for, hvornår antal dyr er ajourført.

Vær opmærksom på, at landbruger har 2 måneders frist til at foretage den årlige ajourføring af antal dyr, hvorfor der kan være op til 14 måneder mellem to indberetninger af antal dyr i besætningen.

10.3 Afgræsningsarealer og naboaftaler

Reglerne vedr. afgræsning og naboaftaler, er de samme for får og geder som for kvæg (Se afsnit 6.3). Eneste undtagelse er at der ikke kan oprettes samdrift for fåre- eller gedebesætninger.

10.4 Henstilling og AKO på registreringsfejl

Reglerne vedr. henstilling og AKO på registreringsfejl hos får og geder følger beskrivelsen i afsnit 2.10 tidligere i denne instruks. Eneste undtagelse er for sene indberetninger, som ikke er relevant for får/gedebesætninger.

11. EFTER KONTROLLEN – kvæg, får og geder

11.1 Kvitteringsbrev

Ved kontrollens afslutning udfyldes kvitteringsbrevet. Det skal indeholde følgende:

- Hvem der har været tilstede under kontrollen
- Hvilke ordninger, der er kontrolleret (MK (kvæg/får/ged), SP)
- Hvilke registreringsfejl, der blev konstateret ved kontrollen
- Hvilke dyr, der skal bestilles øremærker til
- Om der skal eftersendes bilag, så som indgangs- og/eller slagtebilag, flyttedokumenter, besætningsregister (præcisér hvilke bilag)
- Om der efterfølgende sendes høringsbrev (ved fund af fejl og mangler på nationale regler)
- Om alt blev fundet i orden
- Om der efterfølgende sendes KO-brev (ved fund af KO overtrædelser)
- Om der er mulighed for at rette op på de anførte fejl (henstilling)

Landbruger har mulighed for, at anføre umiddelbare bemærkninger på kvitteringsbrevet, hvis han/hun ønsker det. Kvitteringsbrevet gennemgås med landbruger, der med navn og underskrift kan kvittere for, at kontrollen er gennemført. Der tages et foto af kvitteringsbrevet, afleveres til landbruger, og fotoet arkiveres på sagen i Workzone.

11.2 Høring på stedet

Hvis Landbruger ønsker og accepterer det, at det muligt at foretage en høring i forbindelse med afslutning af kontrollen:

- Gennemgå kontrolresultaterne med landbruger og peg på de overtrædelser, der er konstateret
- Spørg, om landbruger har bemærkninger til kontrolresultaterne
- Notér eventuelle bemærkninger
- Orienter om muligheden for at klage over afgørelsen

Landbruger kan dog godt forlange, også at få en høringsfrist på op til 14 kalenderdage, hvor landbruger har mulighed for at komme med kommentarer til oplysningerne i høringsbrevet.

11.3 Bilag II - Uidentificerbare dyr og mere end 20% fejl og KO karakter >5

FVST (den veterinærenhed besætningen tilhører) skal have tilsendt et Bilag II umiddelbart efter kontrollen er afsluttet eller senest dagen efter, hvis nedenstående gør sig gældende:

- Der konstateres uidentificerbare dyr
- I besætninger med >10 dyr konstateres der mærknings- eller registreringsfejl ved mere end 20% af dyrene og KO >5
- I besætninger med ≤10 dyr konstateres der mærknings- eller registreringsfejl ved mere end 2 dyr og KO >5

Bilag II dannes i VAKS på 5001 og når man laver "kontrol af skema" kommer VAKS selv med en meddelelse om at der skal oprettes Bilag II. Det er vigtigt at få sendt bilag II umiddelbart efter endt kontrol, da Fødevarestyrelsen er forpligtet til at lukke disse besætninger ifølge EU-reglerne.

For selve mailen til FVST, vedhæftet Bilag II, gælder følgende:

- I emnefeltet skrives: "Bilag II orientering, CVR-nr. XXXXXXXX / CPR-nr. ddmmaa-XXXX (de sidste 4 cifre udelades altid!), CHR-nr., antal dyr"
- I tekstfeltet skrives: "Vedhæftet fremsendes Bilag II orientering til øjeblikkelig videre foranstaltning hos jer"
- I bør også informere om I forventer at FVST vil modtage en KO sag med på fx dyrevelfærdsområdet. I må meget gerne anføre telefonnummer på besætningsejeren, da FVST ikke altid har denne oplysning.
- Vedhæftet medsendes: Bilag II, samt alle sagens øvrige relevante bilag med sigende titler i workzone. Såfremt sagens øvrige bilag ikke er klar eftersendes disse senere.

11.4 Høringssager

Høringsbrevet kan enten udleveres til landbruger ved afslutningen af kontrollen, eller fremsendes til landbruger. I begge tilfælde er høringsfristen 14 kalender dage. Er der foretaget høring på stedet, skal det beskrives i høringsbrevet og landbrugers bemærkninger skal anføres. Efter høringsfristens udløb sendes sagens bilag pr. mail til den veterinære kontrolenhed. Mailen gemmes på sagen i Workzone, og i VAKS indtastes den dato, hvor sagen er sendt (besøgsdata/Videresendt til FVST), og hvornår der evt. er indkommet høringssvar fra landbruger. Et evt. høringssvar skal også ligges på sagen på workzone, med kontrollørens bemærkninger og sagen afsluttes. Oplysninger om frister og høringsprocedurer findes i Den generelle kontrolinstruks.

Høringssagerne skal være oversendt til FVST's veterinære kontrolenheder senest 35 dage efter sidste kontrol dato.

Følgende oplysninger oversendes til FVST:

- Nye kontaktoplysninger på besætningsejer
- Sagens relevante dokumenter fra workzone, med sigende titler
- Relevante dokumenter vil eksempelvis være fotos, høringsbrev og tjekliste
- Gerne billeder af alle uidentificerbare dyr
- Besætningsrapport, "marker og dyr" og andre interne dokumenter er ikke interessante for FVST
- Info om sideløbende AKON på velfærd

11.5 Henstillinger

Hvis der er givet henstillinger, tjekkes på Besdyr.dk, når fristen er udløbet eller ved vurdering af eftersendt materiale fra landbruger, om henstillingen er fulgt.

11.6 OK-sager

Afsluttes uden at fremsende dokumenterne til FVST.

11.7 Dokumenter til besætningsejer udsendes via E-Boks

Alle dokumenter skal udsendes via E-Boks. Husk at journalisere kvitteringen.

Desuden **kan** dokumenterne udsendes til virksomhederne via TastSelv.

Dokumenter udsendes automatisk når:

- Dokumenttype står som U – udgående
- Tilstand står som ARK – arkiveret
- Dokumentgruppe står som HØR, høring eller ok
- Husk at afslutte med at gemme

Fotoalbums lavet i PowerPoint, **skal** konverteres til en PDF-fil, før automatisk udsendelse kan ske. PDF-filen gemmes som ovenfor nævnt.

Vær opmærksom på, at hvis der arkiveres direkte fra VAKS – altså krydses af i boksen "Skal brevet arkiveres (låses)", så kommer der automatisk dokumentgruppe, dokumenttype og "Udgående" på brevene.

11.8 Orienteringssager

Det er altid muligt at sende sager til Charlotte Thøgersen (CTX@fvst.dk), som man gerne vil have ekstra opmærksomhed omkring. Eksempelvis sager med rigtigt mange tabte øremærker, som vi ikke har kunnet gøre noget ved (isætningsfristen ikke beviseligt overskredet).

11.9 Dokumenter der skal være arkiveret på sagen i workzone

- Kontrolgrundlag
- Retssikkerhedsbrev
- Tjekliste med markering af evt. tabte øremærker
- OK-brev / høringsbrev
- Kvitteringsbrev
- Øvrige dokumenter (f.eks. fotos, fremsendt dokumentation, slagtebilag, Bilag II til FVST, høringssvar, oversendelsesmail o.l.)

Bemærk at alle dokumenter får et akt-nummer. Inden sagen afsluttes i Workzone, skal eventuelle AKO'er oversendes til KO-web i VAKS.

Bilag 11, tjekliste til arkivering, kan udskrives og lamineres til skrivebordet.

11.10 Afslutning af KO, AKO eller AKON

Her henvises til vejledning for oprettelse af AKO på kontrolordningen 5001, sidste del af VAKS vejledningen, bilag 3. AKON'er skal oprettes i CAPTAS. En vejledning og et link til en videoguide ligger på portalen.

11.11 Kvalitetssikring af kontrolresultaterne

Team KKO, Jordbrugskontrol, står for kvalitetssikringen af MK og SP, KoP kontroller. Der bliver kvalitetssikret mindst 5% af alle sager, der er udtaget til kontrol. Kontrollører skal ikke foretage sig noget, og bliver kun informeret efter kvalitetssikringen, hvis der er noget at bemærke. Hvis der under kvalitetssikringen, sendes sager retur til den pågældende kontrollør, skal der i nogle tilfælde sendes en ny høring til den kontrollerede landbruger. Evt. nyt høringsbrev, o.l., skal også arkiveres på Workzone sagen.

12. Retsgrundlag

- Kommissionens delegerede forordning (EU) 2022/671 af 4. februar 2022 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 for så vidt angår særlige regler om offentlig kontrol, som kompetente myndigheder gennemfører af dyr, animalske produkter og avlsmateriale, opfølgende foranstaltninger truffet af de kompetente myndigheder i tilfælde af manglende overholdelse af identifikations- og registreringsreglerne for kvæg, får og geder eller manglende overholdelse under transit gennem Unionen af visse typer kvæg, og om ophævelse af Kommissionens forordning (EF) nr. 494/98
- Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2022/160 af 4. februar 2022 om fastsættelse af ensartede mindstehyppigheder af visse offentlige kontroller for at verificere overholdelsen af Unionens dyresundhedskrav i overensstemmelse med Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2017/625 og om ophævelse af forordning (EF) nr. 1082/2003 og (EF) nr. 1505/2006
- Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2115 af 2. december 2021 om regler for støtte til strategiske planer, der udarbejdes af medlemsstaterne under den fælles landbrugspolitik og finansieres gennem Den Europæiske Garantifond for Landbruget (EGFL) og Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL), og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1305/2013 og (EU) nr. 1307/2013
- Europa-Parlamentets og Rådets Forordning (EU) 2021/2116 af 2. december 2021 om finansiering, forvaltning og overvågning af den fælles landbrugspolitik og om ophævelse af forordning (EU) nr. 1306/2013
- Kommissionens Gennemførelsesforordning (EU) 2022/1173 af 31. maj 2022 om regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2021/2116 for så vidt angår det integrerede system for forvaltning og kontrol under den fælles landbrugspolitik
- Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 af 9. marts 2016 om overførbare dyresygdomme og om ændring og ophævelse af visse retsakter på området for dyresundhed («dyresundhedsloven»)
- Kommissionens delegerede forordning (EU) 2019/2035 af 28. juni 2019 om supplerende regler til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 for så vidt angår regler for virksomheder, der holder landdyr, og rugerier samt sporbarhed for visse opdrættede landdyr og rugeæg
- Kommissionens gennemførelsesforordning (EU) 2021/520 af 24. marts 2021 om fastlæggelse af regler for anvendelsen af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/429 for så vidt angår sporbarheden af visse opdrættede landdyr
- Bekendtgørelse nr. 1159 af 8. august 2022 om registrering i CHR og om identifikation af kvæg, svin, får, geder, heste, hjorte eller kameler
- Lovbekendtgørelse nr. 9 af 6. januar 2022 af lov om hold af dyr
- Bekendtgørelse nr. 1422 af 1. december 2023 om slagtepræmie
- Bekendtgørelse nr. 1421 af 1. december 2023 om ko-præmie

- Bekendtgørelse nr. 75 af 26. januar 2023 om kontrol og administrative sanktioner for visse tilskudsordninger under den Europæiske Unions fælles landbrugspolitik med senere ændringer i Bekendtgørelse nr. 144 af 7. februar 2023 om ændring af bekendtgørelse om kontrol og administrative sanktioner for visse tilskudsordninger

13. Bilagsoversigt

Alle bilag findes på LBST's intranet under Kontrolportalen og er således ikke tilgængelige på LBST.dk. Vejledningerne og KO krav er offentligt tilgængelige andetsteds på lbst.dk eller fvst.dk

Bilag 1	ACTIONCARD – formodet dyreværnssag
Bilag 2	Vejledning til landbruger – Dispensation - iturevne ører
Bilag 3	Vejledning til VAKS
Bilag 4	KO mærkningskrav
Bilag 5	1. stikprøve kvæg, får og geder
Bilag 6	2. stikprøve kvæg, får og geder
Bilag 7a	Vejledning om mærkning og registrering i CHR af kvæg
Bilag 7b	Vejledning om mærkning og registrering af får og geder
Bilag 8a	Vejledning om slagtepræmie for kvier, tyre og stude 2024
Bilag 8b	Vejledning om ko-præmie 2024
Bilag 9	Eksempel på fortegnelser for får og geder
Bilag 10	Lamineringsark KO-krav (krav 2.1 – 2.2 – 2.4 – 2.5)
Bilag 11	Lamineringsark – tjekliste til workzone

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Landbrugsstyrelsen

Nyropsgade 30

1780 København V

Tel +45 33 95 80 00

mail@lbst.dk

www.lbst.dk